

VÉRTES-GERECSE VIDÉKFEJLESZTÉSI KÖZÖSSÉG

LEADER HELYI FEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJA

2023-2027

Készítette: Vértesszék-Gerecse Vidékfejlesztési Közösség munkaszervezete, Tervezést Koordináló Csoportja, Elnöksége
és a térség közössége

közgyűlés általi elfogadás napja: 2023.10.11.

Tartalom

Rövidítések jegyzéke.....	3
Bevezetés.....	4
1. A HFS és a KAP ST kapcsolata.....	5
2. A HFS előkészítése, tervezésének szervezése.....	6
3. A HFS által lefedett terület és lakosság meghatározása.....	8
4. Horizontális célok.....	14
4.1 Esélyegyenlőség.....	14
4.2 Fenntarthatóság és környezetvédelem.....	15
5. A 2014-2020-as programozási időszakra és az átmeneti időszakra (2021-2022) vonatkozó HFS megvalósulásának összegző értékelése, következtetések.....	16
6. Külső koherenciák azonosítása.....	18
7. Helyzetfeltárás.....	22
7.1 Helyi és helyzeti energiák bemutatása.....	22
7.2 SWOT analízis.....	25
8. A stratégia beavatkozási logikája.....	27
8.1 A stratégia jövőképe.....	27
8.2 A stratégia célhierarchiája.....	27
9. Cselekvési terv.....	27
9.1 Az intézkedések leírása.....	28
9.2 Együttműködések.....	36
9.3 Kommunikációs terv.....	37
9.4 Egyéb, a HACS által megvalósított projektek.....	39
10. Monitoring és Indikátorok.....	40
10.1 Monitoring.....	41
10.2 Az indikátorok megadása.....	44
11. Indikatív pénzügyi terv.....	46
Mellékletek.....	47

Rövidítések jegyzéke

EU Európai Unió

HACS Helyi Akciócsoport

HBB Helyi Bíráló Bizottság

HF Helyi Felhívás

HFS Helyi Fejlesztési Stratégia

IH Irányító Hatóság

KAP Közös Agrárpolitika

KAP ST Közös Agrárpolitika Stratégiai Terv

LEADER Közösségi kezdeményezés a vidék gazdasági fejlesztése érdekében

SWOT Erősségek, Gyengeségek, Lehetőségek, Veszélyek elemzés módszer

VP Magyarország - Vidékfejlesztési Program 2014 – 2020

Vércse Vértes-Gerecse Vidékfejlesztési Közösség

Bevezetés

A Vértes-Gerecse Vidékfejlesztési Közösség 2008-ban jött létre, azzal a céllal, hogy a LEADER és vidékfejlesztési forrásokat elérhetővé tegye a térségi szervezetek számára.

Azóta több mint 10 év telt el, és az egyesület tevékenysége, mint LEADER akciócsoport, kiegészült közösségfejlesztési, projekt generálási és projekt menedzsmenti feladatokkal.

Az Egyesületnek jelenleg 193 tagja van a Bicskei, Móri. Székesfehérvári, Tatabányai, Tatai és Oroszlányi járások területéről.

Az Egyesületben képviseltetett települések közül néhányan már az AVOP LEADER+ programban is részt vettek, és sikeres projekteket valósítottak meg a Magyarországon még újdonságnak számító LEADER keretein belül. Akkor még nem is sejtettük, hogy ez csak a kezdet és több éves/évtizedes együttműködés veszi kezdetét ezzel.

A 2007-13-as időszakban a LEADER, valamint az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program III. tengelyes forrásai álltak rendelkezésre, mely keretből a Vértes-Gerecse Közösség területéről pályázó szervezeteknek 3,2 milliárd Ft támogatást tudtunk lehívni.

A 2014-2020 közötti időszakban szerényebb forrást biztosított a Vidékfejlesztési Program a LEADER szervezetek számára, így most 715 202 308,- Ft fejlesztési forrás áll rendelkezésre

A 2023-27-es időszakra készített Helyi Fejlesztési Stratégiával folytatni kívánjuk az eddigi közös munkát a helyi érdekek menték, élve a LEADER program és a közösségi együttműködés lehetőségeivel.

1. A HFS és a KAP ST kapcsolata

A KONKRÉT KAP-CÉLKITŰZÉS kódja és leírása

SO8 - A foglalkoztatásnak, a növekedésnek, a nemek közötti egyenlőségnek – és többek között a nők mezőgazdasági tevékenységekben való részvételének –, a társadalmi befogadásnak és a helyi fejlesztésnek az előmozdítása a vidéki térségekben, a körforgásos biogazdaságot és a fenntartható erdészetet is beleértve.

Az EREDMÉNYMUTATÓ kódja és leírása

R.38 A helyi fejlesztési stratégiák által érintett vidéki népesség aránya

A Vértes-Gerecse Vidékfejlesztési Közösség által elkészített HFS figyelembe veszi a KAP ST-ben leírtakat, illetve az abban megfogalmazott célokra, alapelvekre épül.

A KAP ST „RD57_R15_LDR_77 - LEADER stratégiák elkészítése és végrehajtása” megnevezésű beavatkozása tartalmazza a LEADER támogatáshoz kapcsolódó kereteket.

Ez a beavatkozás a vidéki térségek és közösségek területileg kiegyensúlyozott fejlesztésében jelentős szerepet vállaló, az ország térségeiben már működő vagy megalakuló HACS-ok számára biztosít támogatást. Az intézkedés keretében a HACS-ok a KAP ST céljaihoz illeszkedő, a helyi fejlesztési igényeknek megfelelő HFS-t dolgoznak ki. Az IH által jóváhagyott HFS-ben a HACS-ok olyan fejlesztési célokat határoznak meg, amelyeket a térségi szereplők valósítanak meg.

A HFS-t annak tartalma és minősége, valamint a megvalósításhoz szükséges kapacitás alkalmassága alapján az IH hagyja jóvá. A HFS-ek tartalmának kialakítása a HACS-ok kizárólagos feladata és felelőssége, amelyhez a beavatkozás biztosítja a szükséges pénzügyi keretet. Amennyiben egy HFS a kiválasztási kritériumok alapján nem fogadható el az IH által, az visszaküldésre kerül javítás céljából az érintett HACS részére.

A HACS működtetéshez kapcsolódó tevékenységek mellett, a HACS legfontosabb feladata a helyi közösség motiválása, aktivizálása és segítése úgy, hogy az új lehetőségek, ötletek felszínre kerüljenek és megvalósuljanak a HFS céljainak megfelelően, továbbá a HFS közösség általi kidolgozása és megvalósítása, valamint a hálózatépítés más HACS-okkal belföldön és a határon túl. Ennek keretében a HACS-ok támogathatják a projektötletek pályázattá történő kidolgozását is, amennyiben a projekt megvalósítása a HFS céljaihoz illeszkedik.

A LEADER program hét alappilléreinek megvalósítása

- 1) **Területalapú megközelítés:** A Vértes-Gerecse Közösség által lefedett terület egy összefüggő vidéki egység, ami nem minden esetben felel meg a közigazgatási határoknak. A működési terület településeit és lakóit a közös hagyományok, történelem és földrajzi helyzetük köti össze.
- 2) **Alulról építkező megközelítés:** A HFS megfogalmazása során a Vértes-Gerecse Közösség ösztönzi a helyieket, hogy vegyenek részt a közös munkában, gondolkodjanak közösen térségük jövőjének fejlesztésében. A „bottom-up”, vagyis alulról építkező típusú koncepcióknál kiemelt jelentőségű a helyi közösségfejlesztés, az együttműködés, a mindenki számára kezdeményező stratégia kidolgozása és annak végrehajtása. Ennek érdekében egyeztető fórumokat tartunk, projektgyűjtést végzünk és szakmai egyeztetéseken veszünk részt.
- 3) **Innovativitás:** A Vértes-Gerecse Közösség a HFS megvalósítás során előnyben részesíti az innovatív megoldásokat, különösen az együttműködésben megvalósuló projektek során. Elsősorban a szakmai programok, fórumok, megbeszélések során van lehetőség az innovatív gondolatok, eszközök megfogalmazására, amikor több, különböző helyről, háttérrel érkező szereplő vesz részt a folyamatban.
- 4) **Integrált megközelítés:** A Vértes-Gerecse térség fejlesztésére irányuló tevékenységek és ágazatok közötti kapcsolat végig kíséri a HFS tervezést és megvalósítást. Az intézkedések kiegészít egymást, a közösen megfogalmazott igényekre építenek.

- 5) Sajátos irányítási és finanszírozási módszerek: A Vértes-Gerecse Község döntéshozó testületeinek kialakításakor a térségi lefedettség, valamint a különböző szektorok bevonása szerepel a szempontok között. Mivel a helyi problémákat, lehetőségeket a helyi szereplők ismerik leginkább, így az ő bevonásuk elengedhetetlen a HFS kidolgozásában és megvalósításában.
- 6) Hálózatépítés, együttműködés: A LEADER HACS-ok és egyéb szervezetek közötti hálózatok meglétének alapja a helyi tapasztalatok, jó gyakorlatok és eredmények terjesztése, cseréje, a tudás, akár a munkamódszerek továbbadása. A Vértes-Gerecse Község ennek érdekében számos szakmai szervezettel tart kapcsolatot, térségek közötti projekt megvalósításában is részt vesz, valamint támogatja a HACS-ok közötti kommunikációt, közös gondolkodást.
- 7) Helyi partnerség(ek), HACS-ok helyi szintű szerepvállalása: A civil, önkormányzat és vállalkozó háromoldalú partnerség központi szerepet tölt be a LEADER programban, és a Vértes-Gerecse Községben is. A projektekben megfogalmazott együttműködések, a különböző döntéshozó testületek és szakmai csoportok összetétele is ezt tükrözi.

Irányadó jogszabályok:

- AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2021/1060 RENDELETE az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átmenet Alapra és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a vízümpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról
- AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2021/2115 RENDELETE a közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez (KAP stratégiai terv) nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU és az 1307/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről
-

2. A HFS előkészítése, tervezésének szervezése

Projekt-ötlet gyűjtés 1. szakasza

A Vértes-Gerecse Vidékfejlesztési Község a már meglévő ügyfélkörére, az eddig kialakított partnerségre alapozta az új HFS tervezésének előkészítését. A 2014-2020-as programozási időszak sikeres lezárásához projektgyűjtő adatlapokat kért be már 2022. december 12-ig a potenciális ügyfélkörtől (önkormányzatok, civil szervezetek, egyházak, mikrovállalkozások, egyéni vállalkozók, őstermelők). Összesen 76 db projekt adatlap érkezett be. Ez a projektgyűjtés lett az egyik kiinduló pont, melyet szükséges volt 2023-ban kibővíteni szélesebb témakörökben is (turisztika, együttműködések, soft jellegű projekt ötletek).

Projekt-ötlet gyűjtés 2. szakasza

2023. áprilisában felállt a 14 fős Tervezést Koordináló Csoport, akik első szakmai egyeztető megbeszélésüket a környei Művelődési Házban tartották. Ott került megfogalmazásra az, hogy a HFS tervezési útmutatóban szereplő intézkedések mentén kerüljön kidolgozásra egy újabb projekt-ötlet gyűjtő adatlap. Ez meg is történt, online formában. A címlistában szereplő valamennyi érintett tudomást szerzett róla, hogy 2023. június 15-ig, majd a hosszabbítás után 2023. szeptember 25-ig lehetőség van ötleteiket, fejlesztési elképzeléseiket megosztani egyesületünkkel. Ezen időpontig összesen 107 db projekt-ötlet érkezett be, mely még nem teljesen alapozza meg a majdani intézkedések tartalmának kidolgozását.

2023. május-júniusban a térségben elszórtan több településen szerveztünk fórumokat, ahol megismerhettük a helyiek igényeit. De egyben elmondhattuk azokat a tapasztalatokat, amiket a 2014-2020-as programozási időszakban szereztünk az egyes projektek megvalósítása során. Cél az, hogy minden településre eljussanak az információk. A fórumokat járasonként tartottuk, melyekről a honlapunkon, e-mailben és a facebook oldalunkon is hírt adtunk.

Az egyesület Tervezést Koordináló Csoportot hozott létre annak érdekében, hogy az egyes érintett szektorok igényeit feltérképezze, és minden szektor számára a legmegfelelőbb intézkedések kerüljenek kidolgozásra. A csoportokat intézkedésenként, szektoronként hoztuk létre: 1. önkormányzatok, civil szervezetek, egyházak, 2. vállalkozások, 3. hátrányos helyzetű csoportok, rendezvények, táborok, soft projektek, 4. natúrparkok. A Tervezést Koordináló Csoport 2023. áprilisában kezdte el munkáját. Javaslatokat fogalmaz meg a felhívásokkal kapcsolatban, véleményezi a HFS-t, aktivizálja a fórumok résztvevőit.

A folyamatos kapcsolattartást a tervezési időszakban telefonon, e-mailen keresztül, és személyesen is biztosítjuk az érdeklődők számára. Az egyesület Tatán fenntartott irodája nyitva áll az ügyfelek előtt.

Mint minden térségben, így a Vértes-Gerecse térségben is található inaktívabb egységek, települések. Őket személyesen keressük fel, elsőként az önkormányzat felé nyitva, majd rajtuk keresztül a helyben működő civil szervezetek, vállalkozások felé is megismertetve a LEADER Program lehetőségeit, előnyeit, eredményeit és tapasztalatait. A személyes megkeresés mellett rövid, figyelemfelhívó, online is elérhető plakátot, szórólapot készítünk, mely a legfontosabb információkat tartalmazza.

A helyi közösségi együttműködések és igények felmérésére 2023. őszén térségi tanulmányutakat szervezünk. Ezeken az utazásokon a résztvevők is megismerhetik egymást, egymás tevékenységét, korábbi fejlesztéseket. Tehát már maga az utazás is egy közösségi együttműködés és tapasztalatszerzés. A tanulmányutak során olyan helyszíneket keresünk fel, akik jó példaként szolgálhatnak a leendő pályázók felé. Motivációs hatással is bírhatnak ezek az utak, melyekre igény is mutatkozott az elmúlt időszakban.

	Helyszín	Dátum	Témák	Részt vevők száma
Fórumok	Kecskéd	2023.05.24.	LEADER térségi fórum – HFS előkészítése	14
	Tarján	2023.06.06.	LEADER térségi fórum – HFS előkészítése	7
	Neszmély	2023.06.07.	LEADER térségi fórum – HFS előkészítése	14
	Szár	2023.06.08.	LEADER térségi fórum – HFS előkészítése	8
	Lovasberény	2023.06.12.	LEADER térségi fórum – HFS előkészítése	6
	Csákberény	2023.06.14.	LEADER térségi fórum – HFS előkészítése	10

Munkacsoporti/ Tervezői ülések, megbeszélések	Környe	2023.04.19.	HFS tervezési sablon ismertetése, projekt-gyűjtő adatlapok tartalmának egyeztetése, fórumok megszervezése	15
	Tata	2023.06.29.	beérkezett projekt-gyűjtő adatlapok értékelése, fórumok értékelése, tanulmányutak, támogatás intenzitások egyeztetése	10
	Tata-online	2023.10.02.	HFS - intézkedések	7
	Tata-online	2023.10.03.	HFS - intézkedések	8
	Tata-online	2023.10.04.	HFS - intézkedések	5

3. A HFS által lefedett terület és lakosság meghatározása

A KAP ST-ben foglaltak szerint - folytatva a 2014-2020-as programozási időszak gyakorlatát - a LEADER beavatkozás területi hatálya lefedi az ország összes vidékinek minősülő települését. A HFS-sel lefedni kívánt terület lakosságszáma minimum 10 ezer fő és maximum 150 ezer fő lehet, és egy település csak egy HACS-hoz tartozhat.

- a) A lefedni kívánt települések mérhető jellemzői, összefoglaló adatai (pl. területméret, lakosságszám).

A Vértes-Gerecse Vidékfejlesztési Közösség a 2023-2027 közötti időszakban is a jelenlegi településszámmal kívánja megvalósítani Helyi Fejlesztési Stratégiáját. A tervezést 38 településre készítjük el: Baj, Bodmér, Bokod, Csákberény, Csákvár, Csókakő, Dad, Dunaalmás, Dunaszentmiklós, Gánt, Gyermely, Héreg, Kecskéd, Kocs, Kömlőd, Környe, Lovasberény, Magyaralmás, Naszály, Neszmély, Pátka, Pusztavám, Sárkeresztes, Söréd, Szákszend, Szár, Szárliget, Szomód, Szomor, Tardos, Tarján, Újbarok, Várgesztes, Vértesboglár, Vértessomló, Vértesszőlős, Vértestolna, Zámoly. Településeink Komárom-Esztergom és Fejér megyében találhatóak, szerves egységet alkotva a két natúrpark mentén (Vértesi Natúrpark, Gerecse Natúrpark). A térség lakónépessége a TEIR adatok szerint 2021. december 31-én 68 298 fő volt, mely folyamatos emelkedést mutat.

1. sz. diagram mellékletben: Lakónépesség (forrás: TEIR)

b) Korábbi együttműködések, megvalósult közös projektek, összefogások.

Projekt azonosító	Projekt címe	Projekt rövid összefoglalója	Részt vevő tagok	Megítélt támogatási összeg	Megvalósítás állapota
VP6-19.3.1-17 1868366493	Ökoturisztikai fejlesztések a Gerecse Natúrparkban	<p>A közös, együttműködésen alapuló ökoturisztikai fejlesztést az alábbi partnerekkel valósítottuk meg: Által-ér Szövetség, Duna-Gerecse Turisztikai Nonprofit Kft., Duna-Pilis-Gerecse Vidékfejlesztési Egyesület. A közös gondolkodás 10 éve kezdődött, azóta több projekt vagy esemény és konferencia szolgálja a Gerecse Natúrpark, mint térség fejlődését. Jelen projektben a partnerek által vállalt feladatok és tevékenységek összehangolják a natúrparkban még szükséges fejlesztéseket. A cél az volt, hogy nagyobb ismertséget szerezzen országos és nemzetközi szinten is a Gerecse Natúrpark.</p> <p>A Gerecse Natúrpark térsége természeti és környezeti szempontból kicsit eltér az ország többi natúrparkjától. Területén több természetvédelmi terület is van, ahol az évek alatt semmiféle emberi zavarás és beavatkozás nem történt. Így maradhattak meg azok a különleges természetvédelmi területek, amelyek különleges fajok élőhelyei is. Jelen közös projekt célja volt elsősorban, hogy a térségben található természeti, épített értékek, egyedi tájértékek bemutathatók legyenek információs pontokon, mobil applikáción, térképen és kiadványban. Az értékek gyűjtése hosszú évek munkája, melyeket már csak minél szélesebb körben marketing csatornákon és installációkon kell megjeleníteni.</p>	Vértes-Gerecse Vidékfejlesztési Közösség, Által-ér Szövetség, Duna-Gerecse Nonprofit Kft., Duna-Pilis-Gerecse Vidékfejlesztési Egyesület	5 686 289 Ft	megvalósult

VP6-19.3.1-17 1898474841	Kétkeréken a Bakony, a Vértes és a Gerecse útvonalain	Pályázatunk 5 egyesület konzorciumában jön létre. Az Alpin Sportklub régebbi projektjének folytatásaként most 4 kerékpáros pihenőhely jön létre 3 hegység (Bakony, Vértes, Gerecse) és a 3 partner HACCS területén. Ezt kiegészítik a települési információs táblák 21 településen, egy információs kiadvány 66 településre vonatkozóan, egy látványterkép grafikai tervezése, a térség arculatterveztetése is elkészül, egy modern honlap, mely alkalmas lesz telefonra letöltés-re is kb. 2000 POI pont lesz rajta	Vértes-Gerecse Vidékfejlesztési Közösség, A Bakonyért Vidékfejlesztési Akciócsoport Egyesület, Móri Borvidék Turisztikai Desztinációs Menedzsment Egyesület, Bakonyalja-Kisalföld Kapuja Vidékfejlesztési Egyesület, Tatabányai Alpin Sportklub	19 599 322 Ft	nem valósult meg
MOL pályázat	Tájfajta gyümölcsfák telepítése Tata és környékén	A projekt alapötlete, hogy a településeinken egy interjú, kérdőíves felmérés során a régi jellemző tájfajtaikat, őshonos gyümölcsfákat felkutassuk és ilyeneket telepítsünk, szaporítsunk. Cél, hogy ezek a fajták ne tűnjenek el a falvakból. Megkerestük a tatai járáshoz tartozó településeket, melyek közül Baj, Kocs, Neszmély és Vértestolna település önkormányzatai jelentkezett a programba. Következő lépésként összeállítottunk településenként egy-egy kérdőívet, melyben megkérdeztük a helyi lakosokat, hogy: Régen milyen gyümölcsfák jellemezték a települést? A program folytatásaként tervezzük a gyümölcsfák sorsának nyomon követését, valamint a tavaszi pandémiás helyzet miatt elmaradt rendezvény megtartását is szeretnénk megvalósítani ősszel, vagy tavasszal, ahol az önkéntesek, örökbe fogadók számára szeretnénk további információkat, segítséget nyújtani a gyümölcsfák ápolásához, a gyümölcsök felhasználásához.	Vértes-Gerecse Vidékfejlesztési Közösség, Baj Község Önkormányzata, Kocs Község Önkormányzata, Neszmély Község Önkormányzata, Vértestolna Község Önkormányzata	500 000 Ft	megvalósult
Falusi Civil Alap pályázat	Eszközpark korszerűsítése a vidék szolgálatáért	Vidékfejlesztéssel foglalkozó egyesületünk a kistelepüléseken élő civil szervezeteket, egyházakat, mikrovállalkozásokat és	Vértes-Gerecse Vidékfejlesztési Közösség	1 180 500 Ft	megvalósult

		<p>önkormányatokat segíti fejlesztési elképzeléseik megvalósításában.</p> <p>Együttműködéseket generálunk a térség fejlesztése érdekében. Ezen feladatok ellátásához szükséges megfelelő eszközpark, melynek beszerzését valósítottuk meg jelen pályázat keretében.</p>			
--	--	---	--	--	--

A Vértes-Gerecse Vidékfejlesztési Közösség projektdokumentációs tevékenysége kapcsán részt vett a TOP-5.3.1-16-KO1-2017-00002 **Helyi identitás és kohézió erősítése Tata és környéke Borvidéken** című projektben. A projektmegvalósítás kezdete 2018.09.01. fizikai befejezés határideje 2023.03.29. Támogatás összege 54 898 019 Ft. A projekt célul tűzte ki, hogy Tata és környéke borvidékhez tartozó települések lakosainak közösségi identitása kialakuljon, erősödjön. Segítségül hívva ehhez a közösségfejlesztés különböző eszközeit, úgymint a közösségi részvételre épülő tervezési gyakorlatot, közösségfejlesztő programokat, kiegészülve bűnmegelőzési közbiztonsági és közlekedésbiztonsági programokkal.

NEA pályázat segítségével 2016 júniusában 3 napos tanulmányúton vett részt a Vértes-Gerecse Közösség delegációja Csíkszeredában. Vendéglátóink a Csík LEADER Egyesület, akikkel 2013 óta állunk kapcsolatban. A tanulmányút célja volt, hogy megismerjünk olyan LEADER projekteket, amelyek a térség fejlődését szolgálják. Az első két napon több helyszínt is meglátogattunk. Hargitafürdőn egy önkormányzat által épített menedékházat tekintettünk meg, majd Madéfalván egy régi csúrból kialakított kávézót és könyvtárat. A délután folyamán megnéztük a csíkmadarasi új piacteret. Második napon Tusnádfürdőn jártunk a Mohos-lápban és a Szent Anna tónál, majd megnéztük a csíkkozmási, szépen felújított közösségi házat. Csíkszentmártonban egy örökségvédelmi projekt keretében újították fel a Mátyás József múzeumot, melynek lényege, hogy a székely építészeti hagyományokat megőrizzék. Pénteken részt vettünk a „Hogyan tovább? Fejlesztési esélyek és korlátok a vidéki térségben” című konferencián a csíkszeredai Sapientia Egyetemen. A délutáni szekcióülések keretében – Innovatív fejlesztési gyakorlatok – egyesületünk is előadást tartott a magyarországi LEADER-ről, ahol jó példákkal szolgáltunk a székelyföldi HACS-ok számára. A szekcióban szó volt arról, hogy lehetőség szerint a nemzetközi együttműködések folytatni fogjuk, melyben a Csík LEADER együttműködésére nagyban számítunk.

Komárom-Esztergom Vármegye Önkormányzata, a Komárom-Esztergom Vármegyei Kormányhivatal, valamint a Komárom-Esztergom Megyei Területfejlesztési Kft. alkotta konzorcium a foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési és munkaerőpiaci programot valósít meg a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz keretében. A TOP_PLUSZ-3.1.1-21-KO1-2022-00001 azonosítószámú, **„Komárom-Esztergom Megyei Foglalkoztatási Paktum 2021-2027”** című projekt 2022. április 1. és 2027. március 31. között a hátrányos helyzetű célcsoportok elhelyezkedését segíti. A létrejött Foglalkoztatási Paktum Irányító Csoportjában a Vértes-Gerecse Közösség is közreműködik, képviselve a vidéki településeket, a vidéki vállalkozásokat és munkavállalókat. A Paktum foglalkoztatást elősegítő szolgáltatásokat nyújt, a célcsoportot foglalkoztató munkáltatók számára munkabért finanszíroz, támogatja új egyéni vállalkozások létrejöttét és a jogszabályok szerinti esetekben a munkavállaláshoz szükséges képzéseket. A projekt további célja a már működő megyei foglalkoztatási együttműködés megerősítése, a Paktumiroda és szolgáltatásainak fenntartása, munkaerőpiaci elemzések készítése, a munkavállalók kompetenciamérése, valamint helyi termék- és szolgáltatásfejlesztési, befektetés ösztönzési tevékenységek megvalósítása, fórumok szervezése. A projekt célcsoportjai: a 30 év feletti inaktív személyek, a 30 év feletti tartósan munkanélküliek, vagy tartós munkanélküliséggel veszélyeztetettek, valamint az 50 év feletti álláskereső.

A munkaerő piaci programba a konzorcium 1.327 fő munkanélkült és 156 fő inaktív személyt kíván bevonni. Cél, hogy a program elhagyásának időpontjában legalább 836 fő álljon foglalkoztatásban. A megyei önkormányzat vezette konzorcium tervezi továbbá a foglalkoztatók felkészítését célzó érzékenyítő programok megvalósítását is.

Hagyományteremtő, országos rendezvényt indított el Közösségek Hete elnevezéssel a Szabadtéri Néprajzi Múzeum 2017 tavaszán, az NMI Művelődési Intézet Közhasznú Nonprofit Kft. és az Országos Széchényi Könyvtár konzorciuma a **Cselekvő közösségek – aktív közösségi szerepvállalás EFOP-1.3.1-15-2016-00001** kiemelt projekt keretében.

A Közösségek Hete központi gondolata a közösségi kezdeményezés, a társadalmi együttműködés, az aktív szerepvállalás, a nyitott, befogadó társadalom eszményének népszerűsítése. Ehhez az országos rendezvénysorozathoz a Vértes-Gerecse Vidékfejlesztési Közösség is csatlakozott, és két napos programsorozatot állított össze. Alapvető témakörünk a településeinken jól működő közösségek mindennapjainak bemutatása, előadásokkal, kiállítással és egy kis interaktivitással. A programhoz 2017-ben és 2018-ban is csatlakoztunk.

- c) Személyes kapcsolattartást, segítségnyújtást elérhetővé tevő központ(ok) stb.

Egyesületünk egy irodát működtet Tatán folyamatosan a megalakulás (2008) óta. Jelenleg is itt látja el feladatait a munkaszervezet. Rendelkezésünkre áll benne minden szükséges infrastruktúra: szélessávú internet, telefon, szkennelő, nyomtató, másoló, 3 munkaállomás számítógépekkel és mobil telefontal. Az időszak alatt a személyes konzultációk voltak mindig a legcélravezetőbb egyeztetések. Ezért sokszor adott településen, akár adott projekt helyszínén találkoztunk a potenciális érdekeltekkel, későbbi pályázókkal, hogy elképzeléseiket minél jobban megismerjük. De az irodában is sok személyes egyeztetésre került sor. Sajnos a 2020-ban bekövetkezett koronavírus járvány hosszabb időre nehezítette az ilyen jellegű megbeszéléseket, de ezeket igyekeztünk telefonon és online helyettesíteni. Igyekeztünk minden segítséget megadni ügyfeleinknek a kapacitásainkhoz mérten. Részt vettünk több projektzáró rendezvényen, ahol szintén a személyes kapcsolatokat tudtuk erősíteni. Ezt szeretnénk folytatni a 2023-2027-es időszakban is.

4. Horizontális célok

4.1 Esélyegyenlőség

A HFS tervezésekor kiemelt szempont az esélytudatosság kifejezése, a helyi szintű kapacitásfejlesztés, a vidéki szereplők bevonása, aktivizálása közösségi akciók, szemléletformálás, amely magában foglalja az esélyegyenlőség, a társadalmi befogadás és a szegénység elleni küzdelem témájú érzékenyítést, kapacitásfejlesztést.

A dokumentum nem közvetít szegregációt, valamint törekszik csökkenteni az egyes csoportokra vonatkozó meglévő előítéleteket.

Kiemelt fontosságú a megkülönböztetés mentes kiválasztási rendszer: a HACS döntéshozó testületében (amely alatt a Helyi Bíráló Bizottságot értendő) legalább egy nő és legalább egy fiatal személy (legfeljebb 41. életévét még be nem töltött személy) szerepel.

Az EU alapelveinek mentén egyaránt biztosítani kell mindenki számára a minőségi, fenntartható és megfizethető szolgáltatásokhoz való egyenlő és időben történő hozzáférést, különös tekintettel, a fogyatékkal élőkre, a gyermekekre és a hátrányos helyzetű csoportokra.

A Vértes-Gerecse Község területe országos viszonylatban fejlettnak mondható, így nem található olyan település, mely a 290/2014. (XI. 26.) Korm. rendelet, illetve a 105/2015. (IV.23) értelmében kedvezményezett járás és/vagy település besorolás alá tartozna. Ezért a térségben nem beszélhetünk olyan közösségek helyzetéről, akiket fokozottan veszélyeztet a társadalmi kirekesztettség és az újratermelő szegénység problémája. Mégis figyelembe vesszük a HFS tervezésekor az egyes csoportok érdekeit, főleg az alábbiakat, akik térségünkben is előfordulnak, és ezekre az alábbiak szerint keres megoldást a HFS:

- alacsony végzettségűek, iskolából lemorzsolódók (kevesebb, mint az országos átlag, javuló tendencia)
- pályakezdő fiatalok, munkatapasztalattal nem rendelkezők
- (tartósan) munkanélküliek (csökkenő tendencia)
- alacsony munkaintenzitású háztartásban élő emberek (leginkább nők, akik a családdal otthon maradtak. A foglalkoztatott nélküli háztartások száma is alacsonyabb, mint az országos átlag)
- romák (lakosság 0,5%-a, 2011-es adat szerint, ezért nem mondhatjuk kiemelt célcsoportnak a HFS tervezés során)
- 45 év feletti inaktívok (számuk lassú, de folyamatos emelkedést mutat)
- idősek

2. sz. diagram mellékletben: Nyilvántartott álláskereső összesen (forrás: TEIR)

3. sz. diagram mellékletben: 25 év alatti nyilvántartott álláskereső aránya (százalék) és a 45 év feletti nyilvántartott álláskereső aránya (százalék) (forrás: TEIR)

Lehetőséget biztosítunk a térségben tevékenykedő nemzetiségi önkormányzatoknak, civil szervezeteknek, hátrányos helyzetű csoportokkal foglalkozó szervezeteknek, hogy terveiket megvalósítsák. Térségünkben csupán egy roma nemzetiségi önkormányzat működik, nem is igazán jelentős a számuk, de fejlesztéseiket nem szorítjuk háttérbe. A fogyatékkal élők számára is vannak lehetőségek térségünkben. A gánti Fecskepalota, akik fogyatékkal élők üdültetésével foglalkoznak már évek óta. A szállás és étkezés mellett olyan szakmai programokkal is segítik a családokat, melyekkel elmény a pihenés. A kömlődi Rendezett Életek Világa Alapítvány szintén olyan ifjúsági szálláshelyet alakított ki, ahol a hátrányos helyzetű gyermekek is önfeledten nyaralhatnak, szórakozhatnak, pihenhetnek.

A projektekbe bevont célcsoportok tagjai közül meghatározott tulajdonság miatt senkit hátrány nem érhet. Az intézkedések segítenek csökkenteni a nőket vagy a férfiakat érintő egyenlőtlenséget a társadalmi élet valamennyi területén, beleértve a foglalkoztatást, a képzést, a gazdasági életet, a közéletet, a javakhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférést. Már a tervezésnél figyelembe vettük, de majd a projektkiválasztásnál, a projektek végrehajtása során elő kell segíteni, hogy javuljon a

célcsoportba tartozók lehetősége a munkavállalásra, illetve hozzáférése a projekt által biztosított szolgáltatásokhoz. Az egyes projekteknel, beruházásoknál – amennyiben ezt a tématerület megengedi – szempont lesz az akadálymentesítés, a hátrányos helyzetű csoportok felkarolása és segítése, a fogyatékkal élők esélyegyenlőségének erősítése.

A döntéshozatalnál is figyelembe vesszük: a Vértes-Gerecse Község döntéshozó testületében, a Helyi Bíráló Bizottságban legalább egy nő és legalább egy fiatal személy (legfeljebb 41. életévét még be nem töltött személy) szerepel.

4.2 Fenntarthatóság és környezetvédelem

A Vértes-Gerecse Község által készített HFS-ben lefektetett célok és a megfogalmazott intézkedések tiszteletben tartják az EU éghajlat-és környezetvédelmi normáit. Az EU 2022/591 számú határozata rendelkezik a 2030-ig tartó időszakra szóló (nyolcadik) **környezetvédelmi cselekvési programról**, meghatározva a kiemelt célkitűzéseket és a megvalósításuk feltételeit. Ennek főbb pontjai a következők: A program hosszú távú kiemelt célkitűzése az, hogy az uniós polgárok legkésőbb 2050-ig bolygónk tűrőképességének határain belül jól éljenek egy olyan jóléti gazdaságban, ahol semmi nem megy veszendőbe, a növekedés regeneratív, megvalósul a klímasemlegesség, és jelentősen csökkentek az egyenlőtlenségek.

Az európai zöld megállapodásra épülő környezetvédelmi cselekvési program felismeri, hogy az emberek jólétének és a jólétnek feltétele az egészséges ökoszisztéma, ezért igyekszik felgyorsítani a klímasemleges és erőforrás-hatékony gazdaságra történő átállást.

A hat kiemelt célkitűzés

- **A 2030-ig teljesítendő üvegházhatásúgázkibocsátás-csökkentési célérték** elérése és a **klímasemlegesség megvalósítása 2050-ig**.
- Az alkalmazkodóképesség fokozása a reziliencia erősítése és az éghajlatváltozással szembeni kiszolgáltatottság csökkentése révén.
- Előrelépés egy olyan **regeneratív növekedési** modell felé, amely elkülöníti a gazdasági növekedést az erőforrás-használatától és a környezeti károkozástól, miközben lehetővé teszi a **körforgásos gazdaságra történő gyorsabb átállást**.
- Törekvés a levegő, a víz és a talaj szennyezőanyag-mentessége felé, valamint az **uniós polgárok egészségének és jólétének** megóvása.
- **A biológiai sokféleség védelme, megőrzése és helyreállítása** az ökoszisztémák és a környezet állapotának javítása, valamint az elsivatagosodás és a talajromlás elleni küzdelem révén.
- **A termeléssel és fogyasztással kapcsolatos környezeti és éghajlati terhelések csökkentése**, különösen az energia, az ipari fejlődés, az épületek és az infrastruktúra, a mobilitás és az élelmiszerrendszerek területén.

forrás: <https://eur-lex.europa.eu/HU/legal-content/summary/eu-environment-action-programme-to-2030.html>

A Vértes-Gerecse térségre készített stratégia lehetőségeihez képest a hosszú távú fenntarthatóságot támogatja, hiszen olyan térségben élünk, ahol a táji, természeti értékek meghatározóak. A fenntarthatóság biztosítása a jelen és a jövő generációk létfeltételeit, az ehhez szükséges természeti és épített környezet minőségét, értékeit őrzi meg. Törekedtünk olyan intézkedések kialakítására, melyek hűen tükrözik ezt a szemléletet.

Az egyes intézkedésekben a meglévő értékek, erőforrások tudatos fenntartására kell törekednie a pályázóknak. A gazdasági projektek mérete is garancia a kisebb léptékű, méretű fejlesztésekre, amivel nem sértik környezetünk megújulási lehetőségét, azaz eltartó-képességét. A gazdaság a társadalom fenntartásának, ezen keresztül pedig a környezet használatának eszköze, ahol a fenntartható fejlődés célja a jobb minőségű termék, vagy szolgáltatás előállítása, szemben az öncélú növekedéssel. A Klímatudatosság terén nemcsak a HFS-ben megfogalmazott intézkedések jelentenek előrelépést, hanem a Vármezei Önkormányzatok által szorgalmazott SECAP programok is hozzájárulnak térségünk lakosságának szemléletformálásához.

A HFS tervezésekor nemcsak a személyes egyeztetést preferáltuk, hanem lehetőséget adtunk az online csatlakozásra is.

5. A 2014-2020-as programozási időszakra és az átmeneti időszakra (2021-2022) vonatkozó HFS megvalósulásának összegző értékelése, következtetések

- Eredményes intézkedések: HACs működési tevékenységek és sikeres HF-ek indoklással.

Felhívás címe	Kódszáma	Beérkezett TK-k száma	Támogatottak száma	Felhívás keretösszege	Kötelezettség vállalás mértéke
Természeti, épített és kulturális értékek - "Vércse kincsei" - megőrzése és bemutatása	VP6-19.2.1.-94-1-17	33	25	62 334 450	74 705 869
Turisztikai szolgáltatások fejlesztése a natúrparkok ölelésében	VP6-19.2.1.-94-2-17	66	34	149 153 700	156 604 457
Helyi termelők, kézművesek, mikroállalkozások támogatása, VÉRCSE helyi termékek, szolgáltatások kialakítása, fejlesztése	VP6-19.2.1.-94-3-17	189	83	310 000 000	320 546 589
Hagyományőrző, kulturális, civil és sportélet támogatása	VP6-19.2.1.-94-4-17	96	51	190 348 828	202 972 567
VÉRCSE Civis Akadémia	VP6-19.2.1.-94-5-17	4	3	3 365 330	4 038 390

A program még nem került lezárásra, ezért az adatok még változnak 2023. év végéig.

A 2014-2020-as és az átmeneti időszak alapvetően eredményes volt. Valamennyi intézkedés esetében a tervezetthez képest jóval több támogatási kérelem érkezett be. Csupán a Vércse Civis Akadémia elnevezésű intézkedés az, ami a vártnál kevesebb kérelmet hozott, és a nyertesek közül csak 1 projektet nem valósítottak meg. A Támogatói Okiratot lemondók száma ugyan nem kevés, de magyarázható ez az időszakban kialakult világvárossal és a nehéz gazdasági helyzettel is, melyek több projekt megvalósítását tették nehezkessé, és így lehetett az, hogy többen meg sem valósították terveiket. Egyik intézkedésünket sem tartjuk eredménytelennek, hiszen az alapvető célok megvalósultak, a projektgazdák elégedettek voltak. Az eljárásrendben lévő bonyolult szabályok, és továbbra sem egyszerűbb ügyintézés hátráltató tényezőként ebben az időszakban is jelen volt.

- Továbbfejlesztendő intézkedések: HACs működési tevékenységek és sikeres HF-ek indoklással.

Felhívás címe	Kódszáma	Beérkezett TK-k száma	Támogatottak száma	Felhívás keretösszege	Kötelezettségvállalás mértéke
Nem releváns					

A 2023-27-es időszakban az új felhívások kialakításánál arra törekszünk, hogy minél egyszerűbbek, átláthatóbbak legyenek, tükrözzék a HFS tervezés során felmerült igényeket. Így a régi felhívások fejlesztéséről nem beszélhetünk, inkább egy más szemszögből kialakításra kerülő HFS-ről.

- Eredménytelen intézkedések: HACCS működési tevékenységek és sikeres HF-ek indoklással.

Felhívás címe	Kódszáma	Beérkezett TK-k száma	Támogatottak száma	Felhívás keretösszege	Kötelezettségvállalás mértéke
Nem releváns					

6. Külső koherenciák azonosítása

A tevékenységszintű lehatárolás alapjai:

Alapvetően azon projektek kerülnek kizárásra, amelyek hatályos támogatói okirattal rendelkeznek - az államháztartás alrendszereiből, vagy a Strukturális Alapokból származó konstrukciók forrásai kapcsán - a tervezett HF-ekre történő támogatási kérelem benyújtásakor ugyanazon megvalósítási helyre, ugyanazon tevékenység tekintetében. Ez alól kivételt képez, ha a HF-re benyújtandó fejlesztési igény a korábban fejlesztett tevékenység minőségi továbbfejlesztésére irányul a korábbi projekt eredményeinek fenntartásával. A korábbi pályázati konstrukciók bemutatását és a HF-től való lehatárolását a megalapozó dokumentumban vagy a projekt adatlapon szükséges bemutatni.

A támogatáspolitikai programok koordinációjának két alapvető eleme a lehatárolások meghatározása (a potenciálisan átfedő területek kettős finanszírozásának elkerülése érdekében) és a beavatkozások közti lehetséges szinergiák (egymást erősítő hatások) tudatos tervezése.

A HFS elsősorban a tevékenység, másod sorban pedig a projektszintű lehatárolásokat részesíti előnyben annak érdekében, hogy ne a programszinten rögzített és így nehezen módosítható, rugalmatlan feltételek határozzák meg egyes felhívások és projektek támogathatóságát, csökkentve annak kockázatát, hogy célcsoportok, fejlesztési igények maradnak finanszírozás nélkül a rugalmatlan szabályok miatt.

Tekintettel arra, hogy a LEADER Programon keresztül támogathatók olyan projektek, amelyek a léptékük, vagy a tevékenységi körük miatt máshonnan nem juthatnak fejlesztési forrásokhoz, viszonylag kisebb komplementer halmaz értelmezhető az átfedések tekintetében.

KEHOP Plusz

A KEHOP Plusz többek között vízgazdálkodással és katasztrófakockázat-csökkentéssel, környezet- és természetvédelemmel, megújuló energiagazdasággal, klímasemlegességre való igazságos átállással, továbbá körforgásos gazdasági átállással foglalkozik.

A természetvédelemmel összefüggő beruházások esetében a KAP Stratégiai Terv elsősorban mezőgazdasági területekre, míg a KEHOP Plusz természetvédelmi területekre koncentrál, ahol például a Natura 2000 területek között lehetne átfedés, mely azonban projektszinten kezelhető.

TOP Plusz

A program Magyarország kevésbé fejlett régióinak és fejlett régiójának számító Budapest területi alapú fejlesztéseit támogatja, kiemelt figyelmet fordítva a legkevésbé fejlett régiók és elmaradott térségek fejlesztésére. Elsősorban helyi önkormányzati fejlesztéseket támogat, fejlesztési tematikája ennek kapcsán kiterjed a gazdaságélénkítés, munkahelyteremtés és -bővítés, valamint a népességmegtartás és családvédelem térségi és helyi feltételeinek biztosítására, így a helyi gazdaságfejlesztésre és foglalkoztatásra, a helyi turizmusra, a települési infrastruktúra, településüzemeltetés és helyi közszolgáltatások fejlesztésére.

A korábbi szabályozás, mely szerint 10.000 fő feletti településeket a TOP, 10.000 fő alatti településeket a VP keretében támogatnak a programok, jelenleg nem része a szabályozásnak. A TOP Plusz és a KAP Stratégiai Terv is támogatja a vidéki térségeket. Ez lehetőséget nyújt arra, hogy a két forrás összehangolásával az egyes projektek egymás hatását megsokszorozva, a teljes értéklánc mentén biztosított lehessen a fejlesztések finanszírozása. A szinergia lehetőségek hatékonyabb kihasználása érdekében koordinációs mechanizmust működtetünk a két program között, miszerint a vidékfejlesztési beavatkozások esetében a szinergia helyi szintű megvalósításáért felelős szervezetek, a LEADER HFS-ek felülvizsgálata során vizsgálatra kerül az érintett megye Integrált Területi Programja.

A KAP Stratégiai Terv és a TOP Plusz program közötti lehatárolás

A KAP ST és a TOP közötti lehatárolást megkönnyíti, hogy két program időbeli csúszása miatt a TOP Plusz pályázatok legtöbb esetben jóval előbb megjelennek, mint a KAP kiírások, így ritkán fordulhat elő, hogy két kiírás egyszerre, vagy közel egymáshoz nyílik meg.

EFOP Plusz

Az EFOP Plusz prioritások lefedik a köznevelési, az egészségügyi, a társadalmi felzárkózási, szociális, család- és ifjúságügyi, társadalmi innovációs, valamint leginkább rászoruló személyeket támogató intézkedéseket.

Az EFOP Plusz társadalmi felzárkózási prioritási tengelyén, tervezetten a termelő-műhelyek kerülnek támogatásra, míg a KAP Stratégiai Terv keretében a társadalmi vállalkozások fejlesztésére allokálnak forrást. A jelenlegi tervek alapján a termelőműhelyeket bármilyen szektorhoz kötődően létre lehet hozni, akár mezőgazdasági tevékenységekhez kapcsolódóan is, továbbá az intézkedésben a támogatást igénylők között - szektorokra vonatkozó korlátozás nélkül - megjelennek a nonprofit gazdasági társaságok, valamint civil szervezetek is.

GINOP Plusz

GINOP Plusz elősegíti, összhangban a vonatkozó uniós stratégiákkal a magyar vállalkozások technológiaváltásához, digitalizációs és innovációs képességeinek megerősítését, valamint hozzájárul a munkavállalók képzéséhez, termelékenységük és hozzáadott értékük növelése érdekében.

A Partnerségi Megállapodás alapján a vállalkozásfejlesztést a GINOP Plusz támogatja. 2020-tól a GINOP hagyományos vállalkozásfejlesztési támogatásaiban az élelmiszeripari vállalkozások kizárásra kerültek, ezek 2021-2022-ben a VP-ből, 2023-2027-ben pedig a KAP Stratégiai Tervből kaphatnak támogatást.

DIMOP Plusz

A DIMOP Plusz egységes szolgáltatási rétegeken keresztül, adatintenzív megközelítésben járul hozzá az egyes szakpolitikai feladatok digitalizációs beruházásaihoz és ilyen módon átfogó megoldásokat támogat, amelyek egy-egy ágazati célkitűzés megvalósulása mellett egységesen támogatják a digitális transzformáció folyamatát. A DIMOP Plusz jellemzően országos léptékű beruházásokra fókuszál és elsősorban nem mezőgazdasági / vidékfejlesztési témájú fejlesztések végrehajtását tervezi, mégis több szinergia lehetőség azonosítható a két program között. Releváns: a DIMOP Plusz pluszponttal támogatja azokat a fejlesztéseket, amelyek egy, a KAP Stratégiai Terv által finanszírozott okosfalú stratégiával vannak összhangban.

IKOP Plusz

Az IKOP Plusz felelős a magyarországi közlekedési helyzet fejlesztéséért, ami magába foglalja a kötöttpályás, közúti, kerékpárúti és kikötői beruházásokat. Az IKOP Plusz fejleszteni fogja a vidék elérhetőségét is biztosító közlekedési hálózatokat.

Magyar Falu Program (MFP)

A Magyar Falu Program (MFP) a településhálózat több mint 90 százalékát, és a népesség mintegy harmadát adó, 5000 főnél nem nagyobb lakosságszámú kisvárosok és községek fejlesztését támogatja a következő területeken: vidéki szolgáltatások és infrastruktúra fejlesztése, vidéki civil közösségek támogatása, kistelepülésen élők lakhatási feltételeinek javítása, alsóbbrendű úthálózat fejlesztése hazai forrásból, valamint falusi mikrovállalkozások támogatása uniós (GINOP Plusz-1.2.2-22) forrásból.

A nagymértékű átfedési lehetőségek okán alkalmazzuk a projektszintű lehatárolásokat.

Vármegyei Integrált Területi Programok

A HFS tervezésekor a legfőbb Operatív Programok közül a TOP Plusz és a GINOP Plusz az, ami térségünkre is hatást gyakorol. A TOP Plusz Magyarország 2021-2027 programozási időszakra szóló területi operatív programja. A TOP Plusz a 2014-2020 közötti Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) eredményeire épít, annak tematikáját és integrált területi programokon (ITP) keresztül megvalósuló modelljét folytatja. A TOP Plusz a megyei és fővárosi ITP-ken keresztül a megyei, fővárosi és kiemelt térségi területfejlesztési koncepciókra és programokra alapozott, integrált területfejlesztési megközelítésre építő decentralizált területi fejlesztéseket tesz lehetővé.

Komárom-Esztergom vármegye Integrált Területi Programja 2021-2027 című dokumentum legfőbb irányai a következők. Az ITP célja, hogy a racionális forrásfelhasználás tervezése érdekében a helyi igényekkel összhangban segítse a TOP Plusz Operatív Program által kínált források felhasználását. Az ITP integrált szemléletén keresztül összehangolja az operatív program prioritásait és intézkedéseit a megye különböző térségeire meghatározott átfogó, speciális, ágazati, horizontális célokkal és azokat területi szempontok szerint is áttekinti, a forrásallokációnál pedig figyelembe veszi a térségi sajátosságokat, helyi gazdasági társadalmi adottságokat, egyedi táji-földrajzi karaktereket is. Az ITP-ben lehatárolásra került három, a vármegye teljes területét hézagmentesen lefedő stratégiai célterület: 1. Lépéstartás a tudásalapú társadalom és az IT vezérelt gazdaság fejlődésével, 2. Városok – városeyüttesek – urbanizált táj fejlesztése, 3. A vidéki tájak új egyensúlyának elérése. Az ITP-ben megfogalmazott specifikus célok közül a „Válaszok az éghajlatváltozás kihívásaira – Integrált tájgazdálkodás” című az, amely a kistelepüléseket, ezen belül is a Vértes-Gerecse Közösség településeit érinti és befolyásolhatja. Az ITP is igazodott a 2022-2023-ban bekövetkezett változásokhoz, így új intézkedések is megfogalmazásra kerültek, ilyenek mint a klímatudatosság, éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, vagy az önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése. De a turisztikai témájú fejlesztések esetében is lehetnek olyan kapcsolódási pontok, melyek a vidékfejlesztésben, ezen belül a LEADER programban megvalósítani kívánt fejlesztéseket hálózatba szervezi.

Fejér vármegye Területfejlesztési Koncepció 2030

A koncepció 3 átfogó célt és ezen belül 7 stratégiai célt fogalmazott meg. A stratégiai célok mindegyike befolyásolja és hatással van a Vértes-Gerecse Közösség térségére is:

1. Helyi identitás és közösségek megerősítése
2. Népeség megtartása és munkaerő minőségi fejlesztése
3. Területi különbségek mérséklése, jobban összetartó szociálisan érzékenyebb megye
4. Épített környezet, kulturális értékek megőrzése és fejlesztése
5. Természetes környezet megőrzése és klímaváltozás hatásaival szembeni ellenállóság fejlesztése, zöldebb Fejér megye
6. Innováció és kutatás lehetőségeinek megteremtése, elősegítése, intelligens megye
7. Gazdasági környezet fejlesztése

Magyar Falu Program lehetőségei

A Magyar Falu Program pályázati kiírásai a falvak igényeit veszik alapul. Az elmúlt években országszerte ezres nagyságrendben újulhattak meg óvodák, iskolák, orvosi rendelők, szolgálati lakások, polgármesteri hivatalok és faluházak, egyházi és önkormányzati tulajdonú temetők és közösségi terek, önkormányzati utak, járdák, kerékpárutak. De lehetőség nyílt orvosi eszközök, a rendezett településkép kialakítását segítő kommunális eszközök, valamint tanya- és falugondnoki buszok beszerzésére is. Emellett pályázni lehetett közcélú hasznosítás érdekében elhagyott ingatlanok megvásárlására és építési telek kialakítására, közművesítésére. Térségünk több települése is élt a lehetőségekkel. De még mindig az tapasztalható, hogy szükség van a LEADER forrásokra is, hogy egy-egy beruházás, projekt teljes egészében megvalósulhasson.

Városi CLLD-k a 2014-2020-as időszakban

A Nemzetgazdasági Minisztérium Regionális Fejlesztési Programok Irányító Hatósága a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) 7. prioritási tengelye keretében elérhető Közösségi szinten irányított városi helyi fejlesztések (CLLD) megvalósítása érdekében létrejövő helyi akciócsoportok (HACS) megalakítására írt ki támogatást 2016-ban.

A regisztráció célja olyan, partnerségen alapuló helyi akciócsoportok megalakítása volt, amelyek a helyi szükségleteket és lehetőségeket feltárva, ösztönzik a helyi szereplők együttműködését és tudatosságát, mellyel hozzájárulnak a helyi társadalom megújításához. Az így megalakult helyi közösségek elsősorban a **kultúra és a közösségépítés terén tervezettek fejlesztéseket**, amely fejlesztések közvetetten közösségi alapú gazdaságfejlesztési módszertanok kialakítását és elterjesztését szolgálják. Térségünkben az alábbi városokban jöttek létre HACS-ok: Tata, Tatabánya, Bicske, Mór, Székesfehérvár. Ezek a fejlesztések, programok a városfejlesztési programokat támogatták. A városi CLLD-k önállóan működtek, kapcsolatépítésre, együttműködésre nem került sor egyik várossal sem az elmúlt időszakban. Így véleményünk szerint a vidékfejlesztésre és a Vértes-Gerecse Közösség HFS-ére hatással nem volt egyik városfejlesztési program sem.

GINOP Plusz

A Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program Plusz célja a hazai gazdaság versenyképességének növelése a kkv-szektor ellenálló képességének erősítésével, a kutatásfejlesztési és innovációs ökoszisztéma fejlesztésével, a hazai munkavállalók alkalmazkodóképességének javításával, valamint a minőségi munkaerő biztosításával. A célok elérése érdekében a GINOP Plusz öt prioritást tartalmaz:

1. Vállalkozásfejlesztés: a mikro-, kis- és középvállalkozások termelékenységének növelése, a kettős átmenet támogatás
2. Kutatás, fejlesztés, innováció: a tudástermelés, tudásáramlás és tudáshasznosítás ösztönzése
3. Fenntartható munkaerőpiac: a munkahelyek védelme, a munkaerőpiac helyreállítása, a foglalkoztatás bővítése, a foglalkoztatás feltételeinek javítása és a munkaerő termelékenységének növelése, a felnőttképzésbe bekapcsolódó munkavállalók számának
4. Ifjúsági garancia: a nem tanuló és nem dolgozó (NEET) fiatalok munkába állásának célzott segítése
5. Felsőoktatás, szakképzés: a befogadó felsőoktatási rendszer megerősítése, a szakképzés minőségének és munkaerőpiaci relevanciájának, hátránykompenzációs képességének javítása a magas hozzáadott értéket termelni képes munkaerő biztosítása érdekében

7. Helyzetfeltárás

7.1 Helyi és helyzeti energiák bemutatása

Térszerkezeti adottságok

Komárom-Esztergom és Fejér vármegye városai közül Tatabánya, Tata, Oroszlány, Székesfehérvár, Mór, és Bicske, tehát a Vértes-Gerecse térség járási székhelyei azok a nagyvárosok, amelyek a közelségük, és a munkaerő-piaci helyzetük okán a 38 település aktív népességének célpontjai. Térségünk településeinek 23 %-a 1000 alatti lélekszámú (Bodmér, Dad, Dunaszentmiklós, Gánt, Söréd, Újbarok, Várgesztes, Vértesboglár, Vértestolna). Ezeknél a községeknél hatványozottabb jelentősége van a járási,- és megyeszékhely elérhetőségének, mint a nagyobb községek esetében, hiszen a szolgáltatásokkal, intézményekkel való ellátottságuk rosszabb, mint a nagyobb községeké. A járási székhelyeket erről a 9 településről átlagosan 14 perc alatt lehet elérni, a térségi átlag 16,5 perc. Térségünkben csupán csak két aprófalú (Bodmér, Újbarok) található. Elhelyezkedésük okán viszont nem tartoznak a hátrányos helyzetű települések közé.

A falvak közül potenciális fejlesztési centrumként nevezhető meg Környe és Csákvár. Mindkét település jól megközelíthető, intézményi ellátottságuk és színvonaluk kimagasló, akár a városi intézményekkel is vetekszik. A települések mind arra törekednek, hogy központi funkciót ellátva a környező települések lakosait is ki tudják szolgálni.

Mind Fejér, mind Komárom-Esztergom vármegye közlekedés-földrajzi elhelyezkedése kedvező. A nagyobb útvonalak, mint az M1, M7 autópálya, vagy a kisebb, de mégis fontos kereskedelmi útvonalat képviselő 81-es számú főút is nagyban meghatározza a térség kedvező adottságait.

Környezeti adottságok

A Vértes és a Gerecse hegységek a Dunántúli-középhegység egymás melletti tagjai. Mindkettő tájvédelmi körzettel – és natúrparkkal is – rendelkezik. A Vértesi TK-re alapozva a Vértesi Natúrpark 2005-ben már megalakult, a Gerecse Natúrpark pedig 2013-ban szerezte meg az elismerő címet. Az országos védelem alatt álló természeti területek mellett, sok az önkormányzatok által védetté nyilvánított, valamint a Natura 2000 területek száma, melyek sok védett növény- és állatfajnak adnak otthont. Számos olyan természetvédelmi terület (pl. Ferencmajori-halastavak, Csíkvarjai-rét) található a térségben, melyek bemutatásra alkalmasak. A térség erdősültsége a Vértes és Gerecse „rengetegeinek” köszönhetően magas, itt gazdag vadállomány is él; míg a Kisalföld és a Mezőföld vidékein a mezőgazdasági művelés a meghatározó. Mind a Vértes, mind a Gerecse mészkőhegysége bővelkedik homok és kőbányákban, melyek bár tájsebek, de számos közülük már a táj szerves részévé vált, mivel a természet igyekszik visszahódítani birodalmát, illetve a környezeti nevelés, bemutatás fontos színtere pl. tanösvények útján. Az állami erdészetek (Vérteserdő Zrt., Pilisi Parkerdő Zrt., Budapesti Erdőgazdaság Zrt.) közjóléti feladatai révén egyre több erdei pihenőhely, turistaút újult meg, rendezetté váltak ezek a turisztikailag is fontos helyszínek. Tanösvények jöttek létre TDM szervezetek és egyéb, a térség szempontjából fontos feladatot ellátó ernyő szervezetek révén (pl. Neszmélyi Borút Egyesület „A tájban élő ember” Ökoturisztikai látogatópontok a Nyugat-Gerecsében című projekt révén közel 100 km hosszú tanösvény információs rendszer létrehozása valósult meg). Sajnálatos viszont, hogy ezek a fejlesztések még mindig csak részben valósították meg azt a nagyobb térségi együttműködést, amely egységes marketing arculattal megoldható lett volna.

1. sz. térkép: Natura 2000 területek a Vértes-Gerecse Közösség térségében (forrás: TEIR)
2. sz. térkép: Védett természeti területek a Vértes-Gerecse Közösség térségében (forrás: TEIR)
3. sz. térkép: Nemzeti Ökológiai Hálózatba bevont területek a Vértes-Gerecse Közösség térségében (forrás: TEIR)

Fejér megye kiemelt természeti értékei közé tartozik a Vértes. Itt tájvédelmi körzet is található. Érdemes megemlíteni az Érzékeny Természeti Területek (ÉTT) rendszerét, melynek célja a természeti szempontból érzékeny földrészleteken olyan természetkímélő gazdálkodási módok megőrzése, fenntartása, további földrészletek kijelölése, amelyek támogatással ösztönzött, önként vállalt korlátozások révén biztosítják az élőhelyek védelmét, biológiai sokféleség, a tájképi és kultúrtörténeti értékek összehangolt megőrzését. Térségünkben a Csákvár-Zámolyi medence tartozik ide. A Zámolyi-medence esetén az élőhelyek sokaságát folyamatos emberi tevékenység alakította és őrizte meg ilyenek napjainkig. Így fenntartásuk is csak

hagyományos szemléletű természetgazdálkodás folytatásával lehetséges, így a program célja, hogy a természetkímélő gazdálkodási rendszerek támogatásával a terület élőhelyeinek megőrzéséhez és fejlesztéséhez hozzájáruljon. (forrás: FEJÉR MEGYE TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ 2030)

A Dunántúli-középhegység nagytájának három középtája érinti Fejér megyét. Ezek közül a Vértes-Velencei hegyvidék területe a legnagyobb. A két hegység területét változatos és nagy kiterjedésű erdőtakaró borítja, de a Vértes-hegység nyugati peremén, a Móri borvidéken nagyobb összefüggő szőlőültetvényei jellemzik a tájat. Szántóföldi növénytermesztés e hegyvidéki területen elsősorban a Zámolyi-medencében jellemző. A hegyvidék medencéiben, mélyebb fekvésű részein természetvédelmi szempontból is értékes gyepterületek találhatók. (forrás: FEJÉR MEGYE TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ 2030)

Komárom-Esztergom vármegye is természeti értékekben gazdag. A megye legjelentősebb védett természeti területei a tájszerkezeti adottságaihoz szorosan kötődnek: Duna-Ipoly Nemzeti Park, Gerecsei Tájvédelmi Körzet, Vértesi Tájvédelmi Körzet, Pannonhalmi Tájvédelmi Körzet, Dunaalmási kőfejtők Természetvédelmi Terület, Tatai Kálvária-domb Természetvédelmi Terület, Vértesszőlősi Előembertelep, valamint az Észak-Vértes helyi jelentőségű Természetvédelmi Terület.

A klímamodellek alapján Komárom-Esztergom megye kedvezőbb kilátásokkal rendelkezik ezen országrészekhez képest, azonban az erdők sérülékenysége alapján erőteljesen kitett, mivel a Kisalföld (Győr-Tatai teraszvidék) és a Dunántúli-középhegység alacsonyabb fekvésű (Gerecse, Vértes, Bakonyalja alacsonyabb térszínei) erdőgazdasági tájai a legerősebben sérülékeny területek közé tartozik. Ezen magas sérülékenységgű területeken kulcsfontosságú az erdőgazdálkodás klímaváltozáshoz való alkalmazkodását segítő intézkedések meghozatala. A megye villámárvizekkel szembeni kitettsége az ötfokozatú skálán a magasan, illetve közepesen veszélyeztetett területek közé tartozik. A villámárvizek a hegy- és dombvidéket átszelő patakok a megye számos települését veszélyeztetik. (forrás: Komárom-Esztergom Megye Területfejlesztési Konceptiója 2030)

Kulturális erőforrások

Térségünkben az épített környezet adottságai kiegyensúlyozottak, nagyjából egyenlő színvonalúak. A 38 település műemlékállománya jelentős.

A 2014-2020-as időszak LEADER felhívásai közül a „Természeti, épített és kulturális értékek - "Vércse kincsei" - megőrzése és bemutatása” című felhívás volt az, ahol lehetőség nyílt a települések egyedi értékeinek, kisebb emlékeinek, védett épületeinek és tájházainak felújítására. De nemcsak beruházási jellegű fejlesztések valósulhattak meg, hanem a kulturális örökség részét képező könyvek, filmek, kiadványok készítésére is volt lehetőség támogatást igényelni. Ezek együttes hatásai a lakosság identitását és a turizmus érdeklődését egyaránt serkentették, amely hozzájárulhatott a népesség megtartásához, a gazdaság fejlesztéséhez. Az intézkedés célja volt fokozni az attrakciók számát is, amely a kiránduló utakat, tanösvényeket illeti. A 23 megvalósult projekt közül 9 települést vagy térséget bemutató ismeretterjesztő és turisztikai célú könyv és kiadvány készült, 3 települést bemutató film valósult meg, 4 település templomi orgonája újulhatott meg, 8 helyszínen újultak meg tájházak, szobrok, emlékművek vagy a település egyediségét bemutató emlékek.

A településeken ettől függetlenül jelen vannak azok a látványosságok, helyi identitást erősítő elemek (kálváriák, emlékhelyek, kulturális értéket hordozó tájképi elemek), melyek közül még mindig akadnak felújításra szorulóak, vagy olyanok, amelyek rekonstrukcióval visszaállíthatóak.

A helyi hagyományok megőrzésében és ápolásában elsősorban a nemzetiségi önkormányzatok és civil szervezetek járnak az élen. Térségünkben a német és szlovák hagyományok fedezhetőek fel a legjobban, a nemzetiségi hovatartozás fontos ezeken a településeken (pl. Dunaszentmiklós, Vértesszőlős, Tardos, Baj, Vértesboglár, Vértessomló). Rendezvények, programok megtartásával, tájházak működtetésével, közösségi alkalmak, klubok megrendezésével tudják ezeket a hagyományokat megőrizni és továbbadni az utókornak.

Fejér megyére különösen jellemzőek a vidéki barokk és klasszicista kastélyok-kúriák, mellettük igen értékes kertekkel, kastélyparkokkal, míg a népi építészeti emlékek közé falusi lakóházak és néhány szőlőhegyi présház tartozik. Nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű nemzeti vagyonnak minősülő műemlékek a Csákvári kastély parkja, Lovasberényi kastély, a

Csókakői várrom, amely látogatásra is kiépített. Helyi védelem alatt is sok épület áll, amik népi építészeti emlékek, középületek, emlékművek, településképi értékek.

A gazdaság helyzete

Az akciócsoport területét körülölelő régió Magyarország egyik legdinamikusabban fejlődő térsége. A gazdaságföldrajzi helyzet, vonalas infrastruktúra fejlettsége, nemzetközi főutak és vasutak közelsége, külső kapcsolatok szempontjából a Vértes–Gerecse térség adottságai jók, azonban ez egyelőre a kifelé irányuló mozgást erősíti, főként a nagyvárosokban kialakított ipari parkok multinacionális cégeinek munkaerőelszívó-hatásának köszönhetően. Tatabánya és Környe közigazgatási területén található az ország egyik legnagyobb területű ipari parkja. Az Oroszlányi Ipari Park is az elmúlt években látványos bővítéseket mutat.

Emellett jelen vannak a régiós vagy helyi működési területen tevékenykedő közepes és kisvállalkozások is elsősorban az ipari és a szolgáltatói szektorban. A régió területén működő KKV-k 5 főcsoportba sorolhatók (multinacionális cégek beszállítói, mezőgazdasági tevékenységet végző vállalkozások, idegenforgalmi szolgáltatók, helyi igények kielégítésére létrejövő mikrovállalkozások és kényszervállalkozások), melyek különböző jellegzetességekkel és súllyal bírnak, ezáltal eltérő fejlesztési igényeket „követelnek meg”.

A beszállítói feladatokat ellátó KKV-k általában kedvező helyzetben vannak. A beszállítói státusz elnyerése azonban magas technológiai, szakmai követelményeket, nagy volumenű termelési kapacitást feltételez, melyet a kis és középvállalkozások nagy része nem képes önmagában teljesíteni.

Problémákat okoz a magas környezetvédelmi előírásoknak való megfelelés, a pályázati előírások szigorodása, a tanácsadás hiányosságai. További napi likviditási gondokat eredményez a támogatások késői kifizetése, illetve az egyéb nagytételű vásárlóknak hosszú időtartamra adott halasztott fizetési határidő. A regisztrálásra kerülő adatokból ennek ellenére kitűnik, hogy a térségben egy igen nagy számú őstermelő közösség működik, melyek elsősorban termelnek, a helyi termékek nem 100%-ban helyben kerülnek feldolgozásra, valamint az alternatív, speciális mezőgazdasági termesztés, biogazdálkodás is csak kis mértékben található meg. Fontos feladat a helyi termelők helyi piacokra jutásának biztosítása, mely már a térségben is megjelent elsősorban a bevásárló közösségek, kosarak révén.

7.2 SWOT analízis

<p>ERŐSSÉGEK</p> <ul style="list-style-type: none"> - A táji - természeti adottságok gazdagsága a Vértes és Gerecse Natúrpark területén (sajátos értékek, kiterjedt erdőségek, gyepfelületek, vizes élőhelyek) hasznosítási lehetőség jó. (Legeltetés, vadászat, turizmus, megújuló energia) - Az ökoturizmus jó adottságai a térségben. - Az épített környezet értékes hagyományai, várak, kastélyok, kúriák, pincék, falu-együttesek. - A természethez kapcsolódó turisztikai termékcsoportok kialakíthatósága, és alapjainak megléte jellemzően a falusi, ökoturizmus, a gyalogos, kerékpáros, lovas, horgászturizmus, a bor, gasztronómiai turizmus vonatkozásában. - Ingázási lehetőségek Tatabánya, Tata, Mór, Környe, Kisbér, Bicske, Budapest irányába. - Mezőgazdasági területek állattenyésztésre, biogazdálkodásra, szőlőművelésre, energianövények termesztésére is alkalmasak, - A vonalas infrastruktúra-ellátottság magas szintje a térségben. - Kiépített intézményi háttér a községekben, városokban egyaránt. - Együttműködési szándék erősödése kistérség települései között és a kistérségek között egyaránt, - Regionális jelentőségű ökológiai folyosók megléte. - Kulturális örökség, sokszínűség - nemzetiségi kultúra. - Az ipar számára nyitott szerkezetű ipari parkok. - Központi fekvés, gazdasági központok közelsége. - Élhető települések, egészséges környezet. - Az együttműködésnek hagyománya van (Pro Vértes Közalapítvány, Által-ér Szövetség). - Kiemelkedő (országos szintű) lótarás. - Kiterjedt természetes élőhelyek. - LEADER források helyben elérhetők. 	<p>LEHETŐSÉGEK</p> <ul style="list-style-type: none"> - A természeti és a kulturális értékek iránti fokozódó kereslet. - A Vértes, Gerecse eddig feltáratlan területein ökológiai szempontok figyelembevételével alakíthatók ki idegenforgalmi termék utak. - A települések építészeti öröksége ösztönzőleg hathat a helyi hagyományokra épülő építészeti kultúra létrejöttére. -A mezőgazdaságban ipari növények termesztése, biotermékek előállítás és védjegyzése, parlagterületek felhasználása, szőlő-, gyümölcsültetvények újraterelítése, hagyományos állattenyésztés újraélesztése megtörténhet. - Marketingkutatás alapján kiemelt termékfejlesztés, komplex termékek kialakítása lehetséges (öko-, lovas-, bor-, varturizmus). - Termékcsoportokra termékek kidolgozása lehetséges (pl. kastélyok útja, műemlékek útja, borút). - A társadalom növekvő környezettudatossága, az ökoturizmus iránt megnyilvánuló trend. - A promóciós munka saját forrásának generálása, a központi forrásokból való támogatás pályázati úton történő kihasználása. - Szakmai szövetségek, civil egyesületek támogatása központi és helyi szinten.
<p>GYENGESÉGEK</p> <ul style="list-style-type: none"> -A kerékpárutak hálózatának hiánya úgy a főútvonal mellett, mint a települések külterületi útjain, - Helyi sajátos termékek alacsony száma, azoknál sem alakult ki a védjegy rendszer - A rekultívalatlan bányaterületek, rendezetlen bányatavak. - A településenként létező sajátos építészeti karakter kopása. - Épített környezet értékei pusztulnak, rekonstrukcióra kevés a forrás. 	<p>VESZÉLYEK</p> <ul style="list-style-type: none"> - Magas infláció. - Energiaárak kiszámíthatatlansága. - Támogatások csökkenése. - Civil szervezetek társadalmi támogatottsága csökken. - A kiemelt természeti és idegenforgalmi értéket képviselő területeken nem sikerül a környezetvédelmi szabályozásokat érvényesíteni. - Humán erőforrások nem képesek fejlődni

- A térségi marketing gyenge, nincs összehangolt szervezeti forma. - A magánvállalkozások integrálatlanok, a megmaradt nagyüzemek és magántermelők kapcsolata nem megfelelő, - Az állatállomány, a gyümölcsültetvények, a kertművelés csökken. - A megtermelt termény feldolgozatlanul kerül ki a térségből. - Alacsony tőkeerővel és kockázattűrő képességgel rendelkező mikrovállalkozások. - A szolgáltatók és a lakosság idegen nyelv ismeretének hiánya. - Rossz az intézmények energiahatékonysága, drága az üzemeltetés.	

A SWOT elemzésből az erősségek és lehetőségek közül a stratégia kialakításánál azokra koncentráltunk, melyek esetében a LEADER program lehetőséget kínál a helyi szereplőknek, hogy ezeket az erősségeket és lehetőségeket kihasználják, valamint igény is van rájuk.

A gazdaságfejlesztésen belül a gazdasági központok közelsége, a térség jó ökoturizmus adottságai, valamint a települések önellátó képességének erősítése került a középpontba.

A közösségfejlesztés, a települések lakosságmegtartó képességének erősítése esetében a kulturális örökség, sokszínűség, az élhető települések, egészséges környezet, a civil egyesületek támogatásának fontossága kiemelkedő jelentőségű.

A táji és természeti adottságok, az együttműködések, a társadalom növekvő környezettudatossága, az ökoturizmus iránt megnyilvánuló trend, a természeti és a kulturális értékek iránti fokozódó kereslet szintén a stratégia kidolgozásának alapjai lettek.

A LEADER források és azok helyben elérhetősége segíti:

- az alacsony tőkeerővel és kockázattűrő képességgel rendelkező mikrovállalkozások támogatását, ezáltal a települések önellátó képességének erősítését.
- élhető települések, egészséges környezet fenntartását, fejlesztését, a civil szervezetek támogatottságát
- a humán erőforrás fejlődését, természeti értékek megőrzését.

8. A stratégia beavatkozási logikája

A beavatkozási logika LEADER vonatkozású rövid összefoglalása

A LEADER beavatkozás a HFS-en keresztül, az SO8 vonatkozásában megállapított számos szükséglet kielégítéséhez hozzájárul. A KAP ST-ben foglalt SWOT elemzés erősségként említi az ország vidéki térségeit lefedő LEADER hálózatot, amely helyi ismerettel, kapcsolatrendszerrel, fejlesztéspolitikai és program végrehajtói tapasztalattal rendelkező helyi erőforrást biztosít a helyi fejlesztésekhez. Ugyanakkor veszélyként említi ezen erőforrás további erodálódását. E két megállapításra épül az a szükséglet, amely a fejlesztéspolitikai programok végrehajtásához szükséges helyi szintű emberi erőforrás szükségességét definiálja. E szükséglet kielégítését szolgálja a LEADER beavatkozás működési és animációs keretéből finanszírozott helyi akciócsoportok hálózata.

A SWOT elemzésben erősségként szerepel, hogy a LEADER a vidéki térségekben jellemzően alacsony tőkeerővel és kockázattűrő képességgel rendelkező mikrovállalkozások és civil szervezetek számára adekvát, kisléptékű, a helyi szükségletekre szabott fejlesztési forrást biztosít. Az elemzés gyengeségként említi a LEADER források korlátosságát, illetve a kisléptékű források felhasználásának a léptékhez képest magas adminisztratív terheit. A fenti erősségre és gyengeségre épül az a szükséglet, amely a helyi/térségi igényekhez illeszthető, ezekre mérhető hatással bíró fejlesztéseket és az ehhez szükséges forrás szükségességét definiálja. E szükséglet kielégítéséhez járul hozzá a LEADER helyi fejlesztési stratégiák megvalósítása.

A SWOT elemzésben gyengeségként szerepelnek a vidéki közlekedési és az egyéb lakossági szolgáltatások minőségének javításához szükséges infrastruktúra fejlettségének területi különbségei. Erre reagál az a szükséglet, amely az életminőséget emelő helyi lakossági szolgáltatások infrastrukturális hátterének fejlesztését teszi szükségessé. A korábbi évek tapasztalatai alapján a LEADER programnak fontos célja a vidéki élettér fejlesztése a szolgáltatások és az azokhoz szükséges kisléptékű infrastruktúra fejlesztésével, valamint a helyi kötődés és a közösségi kapcsolatok erősítése a közösségeket aktivizáló programokkal és az ahhoz szükséges környezet fejlesztésével. Az Európai Unió vidéki térségeinek hosszú távú jövőképevel összhangban a fenti célok elérése érdekében – elsősorban tudásátadással, jó gyakorlatok bemutatásával – ösztönözni szükséges a társadalmi innovációt és a digitális eszközök adta lehetőségek kihasználását.

8.1 A stratégia jövőképe

A Vértes–Gerecse–Által-ér térség erőforrásainak fenntartható hasznosításával egy olyan vidéki élettér megteremtése, ahol élni jó és élni érdemes.

A térséget alkotó tájegységek közös természeti, történelmi és kulturális örökségére alapozva egy olyan vidékfejlesztési modell kidolgozása és megvalósítása, amely alkalmas arra, hogy a térséget körülölelő nagyvárosok globalizációs folyamatokat gerjesztő hatásának alternatívájaként ismét vonzóvá és értékessé tegye a vidéki életet úgy, hogy közben kiemelt hangsúlyt fektet a rendelkezésre álló erőforrások hosszú távú, tartalmas hasznosítására, valamint a települések lakosságmegegyeztető képességének erősítése érdekében a helyiek társadalmi és gazdasági előnyökhöz való juttatására.

8.2 A stratégia célhierarchiája

A Vértes-Gerecse HACS területén a mikrovállalkozások indítása, fenntartása, erősítése.

A vidéki térség, mint vállalkozási tér és lakóhely erősítése.

Megújuló energia, klímabarát, víz visszatartási, környezetvédelmi megoldások alkalmazása a gazdaságfejlesztésben.

Az aktívabb társadalmi összefogás, az erősebb helyi identitás megteremtése, a közösségi gondolkodás ösztönzése és ezek feltételeinek biztosítása.

Közösségi élet, közösségi marketing, közösségi terek infrastrukturális fejlesztése, épített és kulturális örökség megőrzése.

Helyi kézműves-és kisipari réteg fejlesztése.

Helyi gazdaságfejlesztési célú együttműködések létrejöttének elősegítése.

Megújuló energia, klímabarát, víz visszatartási, környezetvédelmi megoldások alkalmazása helyi szinten.

9. Cselekvési terv

9.1 Az intézkedések leírása

I. INTÉZKEDÉS

- 1) Az intézkedés megnevezése: **Beruházó Vércse - Vértes-Gerecse térség fenntartható gazdasági fejlesztése**
- 2) Specifikus cél:
A Vértes-Gerecse HACS területén a mikrovállalkozások indítása, fenntartása, erősítése.
A vidéki térség, mint vállalozási tér és lakóhely erősítése.
Megújuló energia, klímabarát, víz visszatartási, környezetvédelmi megoldások alkalmazása a gazdaságfejlesztésben.
- 3) Indoklás, alátámasztás: Az alacsony tőkeerővel és kockázattűrő képességgel rendelkező vállalkozások támogatása a települések népességmegtartó erejének, a fiatalok helyben maradásának érdekében.
Új vállalkozások indítása, melyek a helyben élők megélhetését segítik elő.
- 4) A támogatható tevékenységek meghatározása:
Vállalkozói, szolgáltatói, kézműves, mezőgazdasági, turisztikai tevékenységek kialakítása és fejlesztése érdekében új épület, építmény építése, meglévő épület, építmény, épületrész felújítási, bővítési munkálatai, telephelyfejlesztés, eszközök beszerzése, marketing tevékenység fejlesztése, informatikai fejlesztés támogatható.
Kiegészítő tevékenységek: projekt-előkészítés, projektmenedzsment, műszaki ellenőr, kötelező nyilvánosság biztosítása.
- 5) Nem támogatható tevékenységek meghatározása:
Személygépjármű beszerzés
Élő állat vásárlás
Használt árucikkek beszerzése
Támogatási jogosultságok megvásárlása
Ingatlanvásárlás
Alapanyag, csomagolóanyag beszerzése
Egynyári növények vásárlása
- 6) Kiegészítő jelleg, lehatárolás:
Alapvetően azon projektek kerülnek kizárásra, amelyek hatályos támogatói okirattal rendelkeznek - az államháztartás alrendszeréből, vagy a Strukturális Alapokból származó konstrukciók forrásai kapcsán - a tervezett helyi felhívásokra történő támogatási kérelem benyújtásakor ugyanazon megvalósítási helyre, ugyanazon tevékenység tekintetében. Ez alól kivételt képez, ha a helyi felhívásra benyújtandó fejlesztési igény a korábban fejlesztett tevékenység minőségi továbbfejlesztésére irányul a korábbi projekt eredményeinek fenntartásával. A korábbi pályázati konstrukciók bemutatását és a helyi felhívástól való lehatárolását a megalapozó dokumentumban vagy a projekt adatlapon szükséges bemutatni.

A LEADER programon belül megvalósuló fejlesztések térségi együttműködések keretében valósulhatnak meg, melyek erősítik a vállalkozói-civil-önkormányzati szektorok közötti partnerséget.

Mezőgazdasági tevékenység esetén: üzemméret.

7) A jogosultak köre:

Egyéni vállalkozó
Betéti társaság
Egyéni cég
Nonprofit korlátolt felelősségű társaság
Egyéb alapítvány
Nonprofit betéti társaság
Korlátolt felelősségű társaság
Szociális szövetkezet
Nonprofit részvénytársaság
Nemzetiségi egyesület
Polgárőr egyesület
Sportegyesület
Őstermelő
Adószámmal nem rendelkező magánszemély
Helyi önkormányzat
Helyi nemzetiségi önkormányzat
Bevett egyház
Egyéb egyesület
Közalapítvány
Adószámmal rendelkező magánszemély

8) A kiválasztási kritériumok, alapelvek:

- projektterv minősége
- térségi szempont
- humán erőforrás
- a működési terület környezeti, gazdasági és társadalmi jellemzői

9) Tervezett forrás:

a) az adott beavatkozási területre/intézkedésre allokált forrás
280 000 000,- Ft

b) a támogatás intenzitása

Maximum 65%.

Maximum 80% azon projektelemek esetén, melyek hozzájárulnak az üvegházhatásúgáz-kibocsátások csökkentéséhez és a szénmegkötés fokozásához, ezáltal az éghajlatváltozás mérsékléséhez és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodáshoz, valamint a fenntartható energia előmozdítása érdekében végzett beruházások.

Maximum 85% kiegészítésű beruházásainak esetében.

c) a projektméret korlátai

A maximális támogatási összeg projektenként: 15 millió Ft.

Gépjármű beszerzés esetén a maximális támogatási összeg 5 millió Ft. Egy projekt esetében egy gépjármű beszerzése támogatható.

d) a támogatás módja

Vissza nem térítendő támogatás.

10) A felhívás meghirdetésének tervezett ideje: 2024. I. félév

- 11) A projektek megvalósítására rendelkezésre álló időtartam:
Építési tevékenységet nem tartalmazó projekt esetén 18 hónap.
Építési tevékenységet tartalmazó projekt esetében 24 hónap.
- 12) Kimeneti indikátorok:
Fejlesztéssel érintett vállalkozások száma: 25
Új munkahelyek száma: 1

II. INTÉZKEDÉS

1) Az intézkedés megnevezése: **Közösségi Vércse - Vértes-Gerecse a helyi közösségek támogatásáért**

2) Specifikus cél:

Az aktívabb társadalmi összefogás, az erősebb helyi identitás megteremtése, a közösségi gondolkodás ösztönzése és ezek feltételeinek biztosítása.

Közösségi élet, közösségi marketing, közösségi terek infrastrukturális fejlesztése, épített és kulturális örökség megőrzése.

3) Indoklás, alátámasztás: A helyi közösségek fejlesztése a vidéki települések hosszú távú fennmaradásának alapja. A kistelepülések esetében az alapinfrastruktúra biztosítása mellett fontos, hogy a társadalmi összefogást, szerepvállalást, a közösségi élményt erősítsék a helyben élők életében, és ebben a helyi önkormányzatoknak és nonprofit szervezeteknek van kiemelt feladata. Együttműködésen alapuló, innovatív fejlesztésekre van szükség, melyek hozzájárulnak a helyi identitás erősítéséhez.

4) A támogatható tevékenységek meghatározása:

A civil – és non profit szervezetek, önkormányzatok, egyházak által megvalósítani kívánt, a helyi, térségi közösségi élet megújítása, erősítése végett tervezett nem termelő beruházások.

Kiegészítő tevékenységek: projekt-előkészítés, projektmenedzsment, műszaki ellenőr, kötelező nyilvánosság biztosítása.

5) Nem támogatható tevékenységek meghatározása:

Személygépjármű beszerzés

Élő állat vásárlás

Használt árucikkek beszerzése

Támogatási jogosultságok megvásárlása

Ingatlanvásárlás

Alapanyag, csomagolóanyag beszerzése

Egynyári növények vásárlása

6) Kiegészítő jelleg, lehatárolás:

Alapvetően azon projektek kerülnek kizárásra, amelyek hatályos támogatói okirattal rendelkeznek - az államháztartás alrendszeréből, vagy a Strukturális Alapokból származó konstrukciók forrásai kapcsán - a tervezett helyi felhívásokra történő támogatási kérelem benyújtásakor ugyanazon megvalósítási helyre, ugyanazon tevékenység tekintetében. Ez alól kivételt képez, ha a helyi felhívásra benyújtandó fejlesztési igény a korábban fejlesztett tevékenység minőségi továbbfejlesztésére irányul a korábbi projekt eredményeinek fenntartásával. A korábbi pályázati konstrukciók bemutatását és a helyi felhívástól való lehatárolását a megalapozó dokumentumban vagy a projekt adatlapon szükséges bemutatni.

A LEADER programon belül megvalósuló fejlesztések térségi együttműködések keretében valósulhatnak meg, melyek erősítik a vállalkozói-civil-önkormányzati szektorok közötti partnerséget.

7) A jogosultak köre:

Nonprofit korlátolt felelősségű társaság

Egyéb alapítvány

Nonprofit betéti társaság

Nonprofit részvénytársaság

Nemzetiségi egyesület

Polgárőr egyesület
Sportegyesület
Helyi önkormányzat
Helyi nemzetiségi önkormányzat
Bevett egyház
Egyéb egyesület
Közalapítvány

8) A kiválasztási kritériumok, alapelvek:

- projektterv minősége
- térségi szempont
- a működési terület környezeti, gazdasági és társadalmi jellemzői
- a térség szempontjából újszerű, innovatív megoldások
- a nemek közötti, a társadalmi esélyegyenlőtlenség és a hátrányos helyzet csökkentését célzó kezdeményezések ösztönzése

9) Tervezett forrás:

- e) az adott beavatkozási területre/intézkedésre allokált forrás
190 000 000,- Ft
- f) a támogatás intenzitása
Maximum 95%.
- g) a projektméret korlátai
A maximális támogatási összeg projektenként: 5 millió Ft.
- h) a támogatás módja
Vissza nem térítendő támogatás.

10) A felhívás meghirdetésének tervezett ideje: 2024. I. félév

11) A projektek megvalósítására rendelkezésre álló időtartam:
Építési tevékenységet nem tartalmazó projekt esetén 18 hónap.
Építési tevékenységet tartalmazó projekt esetében 24 hónap.

12) Kimeneti indikátorok:

Fejlesztéssel érintett szervezetek száma: 40

III. INTÉZKEDÉS

1) Az intézkedés megnevezése: **Okos Vércse - Vértes-Gerecse a jövőért**

2) Specifikus cél:

Az aktívabb társadalmi összefogás, az erősebb helyi identitás megteremtése, a közösségi gondolkodás ösztönzése és ezek feltételeinek biztosítása.

Közösségi élet fejlesztése, kulturális örökség megőrzése.

Helyi kézműves-és kisipari réteg fejlesztése.

Helyi gazdaságfejlesztési célú együttműködések létrejöttének elősegítése.

Megújuló energia, klímabarát, víz visszatartási, környezetvédelmi megoldások alkalmazása helyi szinten.

3) Indoklás, alátámasztás: A kistelepülések, és az ott élő emberek, működő szervezetek számára elengedhetetlen a folyamatos fejlődés, az élethosszig tartó tanulás, a gyorsan változó világ kihívásaihoz igazodás. Ezek megvalósítását a helyi értékekre, erősségekre alapozva szükséges megtenni, és új megoldásokat, javaslatokat tenni a fenntartható társadalmi, környezeti és természetvédelmi szempontok figyelembevételével. Ezen cél megvalósítása érdekében együttműködésen alapuló, innovatív megvalósításokra van szükség.

4) A támogatható tevékenységek meghatározása:

a, A Vértes-Gerecse területén megvalósuló, a helyi, térségi közösségi élet megújítása, erősítése végett tervezett nem beruházás típusú tevékenységek.

Képzések, rendezvények, táborok, tanfolyamok, ismeretterjesztő előadások, melyek témája: kulturális, ifjúsági, közösségfejlesztő, hagyományőrző, hagyományos mesterségeket bemutató, a leggyakoribb ipari foglalkozásokat és azok alapanyagait élmény-szerűen megismertető, sport, művészeti, nemzetiségi, egészségmegőrző, környezetvédelmi vagy helyi termékeket népszerűsítő.

A Vértes-Gerecse térségben élőket szolgáló, a térségben megvalósuló képzés, hálózati tevékenység megvalósítása.

Az aktív közösségek megismerkedését, tapasztalatcseréjét szolgáló térségi tanulmányutak, témahetek, témnapok, speciális kezdeményezések, műhelyek, képzéssorozatok szervezése.

Ismeretterjesztő előadások szervezése.

A fejleszteni kívánt tevékenységhez kapcsolódó kisértékű eszközbeszerzés és kapcsolódó alapanyagok, kellékek beszerzése.

Kiegészítő tevékenységek: projekt-előkészítés, projektmenedzsment, kötelező nyilvánosság biztosítása.

b, A környezeti fenntarthatóságot, természetvédelmi szempontokat előtérbe helyező, a natúrparkok 4 pillérét (védelem, fejlesztés, pihenés és képzés) erősítő nem termelő beruházások ösztönzése, támogatása.

Kiegészítő tevékenységek: projekt-előkészítés, projektmenedzsment, műszaki ellenőr, kötelező nyilvánosság biztosítása.

5) Nem támogatható tevékenységek meghatározása:

Személygépjármű beszerzés

Élő állat vásárlás

Használt árucikkek beszerzése

Támogatási jogosultságok megvásárlása

Ingtalanvásárlás

Csomagolóanyag beszerzése

Egynyári növények vásárlása

6) Kiegészítő jelleg, lehatárolás:

Alapvetően azon projektek kerülnek kizárásra, amelyek hatályos támogatói okirattal rendelkeznek - az államháztartás alrendszeréből, vagy a Strukturális Alapokból származó konstrukciók forrásai kapcsán - a tervezett helyi felhívásokra történő támogatási kérelem benyújtásakor ugyanazon megvalósítási helyre, ugyanazon tevékenység tekintetében. Ez alól kivételt képez, ha a helyi felhívásra benyújtandó fejlesztési igény a korábban fejlesztett tevékenység minőségi továbbfejlesztésére irányul a korábbi projekt eredményeinek fenntartásával. A korábbi pályázati konstrukciók bemutatását és a helyi felhívástól való lehatárolását a megalapozó dokumentumban vagy a projekt adatlapon szükséges bemutatni.

A LEADER programon belül megvalósuló fejlesztések térségi együttműködések keretében valósulhatnak meg, melyek erősítik a vállalkozói-civil-önkormányzati szektorok közötti partnerséget.

7) A jogosultak köre:

- Egyéni vállalkozó
- Betéti társaság
- Egyéni cég
- Nonprofit korlátolt felelősségű társaság
- Egyéb alapítvány
- Nonprofit betéti társaság
- Korlátolt felelősségű társaság
- Szociális szövetkezet
- Nonprofit részvénytársaság
- Nemzetiségi egyesület
- Polgárőr egyesület
- Sportegyesület
- Őstermelő
- Adószámmal nem rendelkező magánszemély
- Helyi önkormányzat
- Helyi nemzetiségi önkormányzat
- Bevett egyház
- Egyéb egyesület
- Közalapítvány
- Adószámmal rendelkező magánszemély

8) A kiválasztási kritériumok, alapelvek:

- projektterv minősége
- térségi szempont
- a működési terület környezeti, gazdasági és társadalmi jellemzői
- a térség szempontjából újszerű, innovatív megoldások
- a nemek közötti, a társadalmi esélyegyenlőtlenség és a hátrányos helyzet csökkentését célzó kezdeményezések ösztönzése

9) Tervezett forrás:

- i) az adott beavatkozási területre/intézkedésre allokált forrás
88 000 000,- Ft
- j) a támogatás intenzitása
Maximum 95%.

k) a projektméret korlátai

A maximális támogatási összeg projektenként nem beruházás típusú tevékenységek esetében: 2 millió Ft.

A maximális támogatási összeg projektenként nem termelő beruházás típusú tevékenységek esetében: 5 millió Ft.

Kisértékű eszközbeszerzés maximum 500 000 Ft.

l) a támogatás módja

Vissza nem térítendő támogatás.

10) A felhívás meghirdetésének tervezett ideje: 2024. I. félév

11) A projektek megvalósítására rendelkezésre álló időtartam:

Építési tevékenységet nem tartalmazó projekt esetén 18 hónap.

Építési tevékenységet tartalmazó projekt esetén 24 hónap.

12) Kimeneti indikátorok:

Fejlesztéssel érintett szervezetek száma: 20

9.2 Együttműködések

Térségek közötti együttműködések

Natúrparki együttműködések

A Vértes-Gerecse Közösség területi lehatárolása is már maga egy térségi együttműködés, hiszen két natúrpark is található a területünkön. A Gerecse Natúrpark területi lehatárolása már magában foglalja a szomszédos, Duna-Pilis-Gerecse Vidékfejlesztési Egyesülettel való együttműködést. Ezt bővítenénk ki a Bakonyalja-Kisalföld Kapuja területére is. A 2014-2020-as időszakban VP forrásból megvalósított közös natúrparki, ökoturisztikai célú fejlesztés további partnerségre ösztönöz nemcsak bennünket, hanem a szomszédos HACS-ot, és az akkori konzorciumban résztvevő szervezeteket is. A korábbi együttműködési projekt tartalmát átgondolva, egyeztetve a partnerekkel, egy újabb fejlesztési elképzelés körvonalazódik. Ennek megvalósítása viszont pályázati forrás nélkül nem lehetséges. A térségi együttműködés fő vonala a helyi termékek, a kézművesség, a helyi gasztronómia, hagyományőrzés és turisztika mentén körvonalazódott. Az együttműködés egy rendezvény-sorozatban teljedne ki. A három térség bizonyos településein megrendezésre kerülő rendezvények, a közös megjelenés erősíthetné a vármegye és a natúrpark imázsát. Cél a helyi termékek és szolgáltatások piacra jutásának elősegítése, piaci pozíciójuk megerősítése, és a már működő együttműködés továbbfejlesztése. Mind társadalmi, mind gazdasági területen előnyöket hozhat ezeknek a tématerületeknek az együttműködések szintjére való emelése, illetve a megkezdett sikeres együttműködések továbbfejlesztése.

Bringás Vándor Program

Sokszereplős együttműködésről van szó, térségi és országos szinten egyaránt. Élényszerzés a legfőbb célja két keréken, vízen, szárazföldön. Az együttműködésbe bevonhatók szálláshelyek, vendéglátó egységek, az épített örökség emléke, kulturális és természeti örökségünk, túravezetők, és szervizek. A HACS feladata lehet a szervező szerep, valamint a soft elemek megvalósítása, mint pl. a hálózatfejlesztés, túrakísérő szakember képzés megszervezése, lebonyolítása, térségi ismeretek összegyűjtése. Az együttműködés akár határon átnyúló (elsősorban Szlovákia) együttműködések is generálhat, a már meglévő kapcsolatok újra felelevenítése fontos lehet.

9.3 Kommunikációs terv

1) Célcsoportok meghatározása

a, A Vértes Gerecse Vidékfejlesztési Közösség tagjai (193tagszervezet).

b, Címlistánkban szereplő (közel 730) ügyfél, akik korábbi pályázók, nyertes szervezetek, projekt-adatlapot benyújtó szervezetek.

c, Az új projektötlet gazdák.

Ezen kívül a településeinken tevékenykedő civil szervezetek, egyházak, mikroállalkozások, olyan természetes személyek, akik érdeklődnek a vidék fejlesztésének bármilyen formája iránt.

2) A kommunikációs eszközök, tevékenységek típusainak bemutatása, beleértve a pályázók és a szélesebb nyilvánosság tájékoztatásának módját

1. Hagyományos kommunikációs eszközök

Lakosság fórumok, kerekasztal beszélgetések

Téma: Vértes-Gerecse Közösség 2023-2027 HFS tervezése

Gyakoriság: HFS tervezés előrehaladásának ütemében.

Felelős: Munkaszervezet

Módja: A tervezést koordináló csoport által meghatározott településeken (38 tagtelepülés) az önkormányzatokkal együttműködve lakossági fórumok meghirdetése, a Vértes-Gerecse Közösség tagszervezeteinek és a meghatározott célcsoportok (civiliek, vállalkozók) közvetlen meghívása.

A meghívás minden esetben e-mailen történik, illetve a meghívó felkerül a Vértes-Gerecse Közösség facebook oldalára és az érintett település honlapjára/facebook oldalára.

2. Online kommunikációs eszközök

Facebook

Téma: HFS tervezéshez kapcsolódó anyagok, meghívók.

Gyakoriság: folyamatos.

Felelős: Munkaszervezet

Módja: A Vértes-Gerecse Közösség facebook oldalának frissítése az aktuális anyagokkal.

Weboldalak használata

Az egyesület honlapjának (www.vercse.hu) és a partnerek, elsősorban önkormányzatok weboldalain az aktualitások bemutatása, hírek, rendezvények közzététele.

Projektgyűjtő kérdőívek.

3. Bemutató programok, tanulmányutak

3.1 Bemutató programok, tanulmányutak a Vértes-Gerecse Közösség településein.

Célja:

- tudásátadás
- eddig elért eredmények bemutatása
- LEADER program, vidékfejlesztés iránti érdeklődés felkeltése

- tájékoztatót adjon és konzultációs lehetőségeket teremtsen a HFS tervezéssel kapcsolatban.

A bemutató programokért, tanulmányutakért a Vértes-Gerecse Közösség munkaszervezete felelős, mely meghatározza a céltelepüléseket, célcsoportokat, a meghívott személyeket.

3.2 Bemutató programok, tanulmányutak más HACS-okhoz.

Célja:

- tudásátadás
- LEADER program, vidékfejlesztés iránti érdeklődés felkeltése
- tájékoztatót adjon és konzultációs lehetőségeket teremtsen a HFS tervezéssel kapcsolatban
- térségek közötti projektek előkészítése.

A bemutató programokért, tanulmányutakért a Vértes-Gerecse Közösség munkaszervezete felelős, mely felveszi a kapcsolatot a HACS-okkal, meghatározza a meghívott személyeket.

- 3) a HACS dokumentumaihoz és a HACS-ról szóló információkhoz való hozzáférés lehetőségeinek bemutatása, visszacsatolási lehetőségek, ezek kezelésének és dokumentációjának módja;

Az egyesület közgyűlése nyilvános, azon bárki részt vehet, de szavazati joga csak a tagoknak van.

A HFS tervezése során meghirdetett fórumokra minden érdeklődőt várunk, ott lehetőség nyílik a vélemények, tapasztalatok elmondására, megvitatására. Az elhangzott javaslatokat összegezzük, és megjelenítjük a HFS-ben.

A fórumokról emlékeztető, jelenléti ív és fotó készül. A jelenléti ív aláírásával a résztvevők hozzájárulnak adataik kezeléséhez és ahhoz, hogy fotó készüljön róluk. Ennek dokumentációja a HACS irodájában nyitva tartási időben kérésre megtekinthető.

- 4) a kommunikációval kapcsolatos felelősségi körök és a humán kapacitás bemutatása;

Egyesületünk munkaszervezete végzi a 2. pontban felsorolt kommunikációs tevékenységeket. A munkaszervezet 3 fő, 8 órában foglalkoztatott személyből áll. A megvalósításba szükség esetén tervezünk bevonnunk külsős szakértőt, szervezetet is.

- 5) a HFS-sel kapcsolatos kommunikációs tevékenységek ütemterve;

Időszak	Munkafolyamat megnevezése
2023. II., III. és IV. negyedév	projektötletek gyűjtése, fórumok tartása, cikk megjelentetése a tervezés indításáról
2023. III. negyedév	HFS tervezet benyújtása IH felé
2024. I. negyedév	HFS végleges változatának benyújtása IH felé
2024. II. negyedév	Tájékoztató fórumok a várható pályázati kiírásokról
Minden évben min. háromszor	Tájékoztató fórumok
Minden évben	Közgyűlés előtt beszámoló az elvégzett feladatokról, a HFS végrehajtásának helyzetéről.

6) Kommunikációs költségek (ezer Ft)

Ssz.	A kommunikációs tevékenység megnevezése	2023	2024	2025	2026	2027
1.	tájékoztató fórumok	100	200	200	300	300
2.	bemutató programok, tanulmányutak	2 000				
3.	önkormányzati honlapok	ingyenes	ingyenes	ingyenes	ingyenes	ingyenes

9.4 Egyéb, a HACS által megvalósított projektek

Az Okos Vércse intézkedés tovább fejlesztése a HACS saját maga által megvalósítani tervezett projektje által. A térségben gondolkodás és a térségi szemlélet az egyesület megalakulása óta jelen van. 15 év eltelte után is az tapasztalható, hogy a 2008-ban összeolvadt két natúrparki térség és a köztük lévő települések együttműködésben kívánják a LEADER Programot megvalósítani. Ezt a Vértes-Gerecse Közösség az elmúlt években térségek közötti együttműködési projektek révén, vagy a térségben megvalósított közös programok révén (pl. tanulmányutak, táborok, tanfolyamok, informatikai képzések) tovább erősítette. A 2023-2027-es időszak új lehetőséget kínál a HACS-ok számára azáltal, hogy saját projektet valósítsanak meg saját fejlesztési forrásukból.

Az intézkedés keretén belül az igényekre alapozott, szemléletformálást, tudásátadást, tapasztalatcserét támogató tevékenységeket tervezünk megvalósítani. Képzéseket, előadásokat, rendezvényeket szeretnénk megvalósítani, melyek elősegítik a térségben élő és itt tevékenykedő szervezetek mindennapi működését. Ezen kívül elő kívánjuk segíteni a turisztikai, helyi termékek piacra jutásának együttműködési törekvéseit is előadások, képzések, tanulmányutak formájában. A kistelepüléseken működő civil szervezeteket, egyházakat, mikroállalkozásokat és önkormányzatokat szeretnénk segíti fejlesztési elképzeléseik megvalósításában jelen projekt által. Együttműködéseket generálunk a térség fejlesztése érdekében. A projekt megvalósításába együttműködő partnereket is be kívánunk vonni.

KAP ST célok: • a helyi közösségek tagjai egyéni aktivitásának, felelősségvállalásának és együttműködési készségeinek erősítése;

• az aktívabb társadalmi összefogás, az erősebb helyi identitás megteremtése, a közösségi gondolkodás és munkavégzés ösztönzése és ezek feltételeinek biztosítása;

Projekt tervezett fejlesztési forrás igénye: 1 000 000 Ft.

10. Monitoring és Indikátorok

A monitoring folyamatok eredményeinek révén az Európai Bizottság értékes információkhoz jut, amelyek:

- elemzési szempontból szilárdan megalapozzák a jövőbeni szakpolitikai tervezőmunkát;
- segítséget nyújtanak a szakpolitikai célkitűzések és a programok célkitűzéseinek kidolgozásához, a későbbiekben pedig eszközül szolgálnak a kitűzött célok hosszú távú megvalósulásának mérése során.

A monitoring megfelelő végrehajtásának feltétele, hogy a szakpolitikai célkitűzések és a tervezett intézkedések összhangban legyenek egymással. A kiegyensúlyozott területfejlesztés, során hangsúlyos szerepet kap a foglalkoztatás és növekedés előmozdítása, illetve a szegénység visszaszorítása a vidéki térségekben.

A közös kereten belül végzett értékelés a szakpolitikai intervenciók hatásait hivatott felmérni. Az értékelés tényekkel szolgál a döntéshozatali munkához, és javítja a KAP keretében végrehajtott intervenciók hatékonyságát, hasznosságát és eredményességét. Ezen túlmenően az átláthatóságot és az elszámoltathatóságot is növeli, és előmozdítja a kapcsolódó tanulási folyamatokat.

Annak érdekében, hogy az értékelések szerves részét képezzék a szakpolitikai döntéshozatali folyamatnak, és teljesüljenek az előírt referenciaértékek, a Bizottság iránymutatásokat és eszköztárat dolgozott ki a jogalkotás minőségének javítása érdekében, melyek követelményeket fogalmaznak meg, és ismertetik a bevált módszereket a KAP kiértékelésére vonatkozóan.

2021. december 6-án az Európai Parlament és a Tanács elfogadta a KAP-stratégiai tervekhez nyújtott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról szóló (EU) 2021/2115 rendeletet. Ez a rendelet létrehozta a teljesítmény-, monitoring és -értékelési keretet, amelyet 2023 és 2027 között kell majd alkalmazni a közös agrárpolitikára vonatkozóan.

A teljesítmény-, monitoring és -értékelési keret elősegíti, hogy a szakpolitikai hangsúly a szabályoknak való megfelelésről a teljesítményre és az eredményekre helyeződjön át. Ez az új teljesítményalapú teljesítési modell közös teljesítménymutatókat alkalmaz.

Ezek közé a közös teljesítménymutatók közé tartoznak a következő indikátorok:

- kimeneti mutatók, amelyek a KAP végrehajtásának nyomon követésére fognak szolgálni;
- eredménymutatók, amelyek segítségével figyelemmel lehet kísérni, milyen előrelépést érnek el az uniós országok az előre kitűzött célértékek teljesítése terén;
- kontextus- és hatásmutatók, amelyek használatával meg lehet állapítani, hogy általánosságban hogyan teljesít, a szakpolitika a KAP célkitűzéseihez képest.

A HACS-okra vonatkozó adatok

- A HACS tervezési területével lefedett települések száma, a lakossági adatok (a HACS területének népességére vonatkozó információ).
- A HACS tagjainak teljes száma az alábbi bontás szerint:
  - azok amelyek valamely közigazgatási szervet képviselnek;
  - azok, amelyek helyi magángazdasági érdekeket képviselnek (például gazdasági szervezetek, helyi vállalkozások stb.);
  - azok, amelyek helyi szociális érdekeket képviselnek (például nem kormányzati szervezetek, helyi egyesületek stb.), valamint
  - az egyéb eltérő kategóriákba sorolható tagok.
- A HACS döntéshozó testületét alkotó HACS tagok teljes száma szervezettípus szerinti bontásban:
  - azon tagok száma, akik valamely közigazgatási szervet képviselnek;

- azon tagok száma, akik/amelyek helyi magángazdasági érdekeket (például gazdasági szervezeteket, helyi vállalkozásokat stb.) képviselnek;
- azon tagok száma, akik/amelyek helyi szociális érdekeket (például nem kormányzati szervezeteket, helyi egyesületeket stb.) képviselnek;
- azon tagok száma, akik/amelyek az egyéb eltérő kategóriákba sorolhatóak.
- A HACS döntéshozó testületét alkotó HACS tagok neme.
- A HACS döntéshozó testületét alkotó tagok életkora, kiemelten a fiatalok száma a HACS döntéshozó testületében, 41. életévét be nem töltött személy.

A HACS-ok tevékenységeire vonatkozó adatok

- A HACS által végrehajtott műveletek száma összesen (a HF-ek keretében kibocsátott TO-kban szereplő kedvezményezettek megbontása jogi státusz szerint):
  - a magánszemélyek vagy vállalkozások által végrehajtott műveletek száma;
  - a közigazgatási szervek által végrehajtott műveletek száma;
  - a helyi magángazdasági érdekek képviselői (például vállalkozói szövetségek, kereskedelmi kamara stb.) által végrehajtott műveletek száma;
  - a helyi szociális érdekek képviselői (például nem kormányzati szervezetek, helyi egyesületek stb.) által végrehajtott műveletek száma;
  - a kutatási szervezetek által végrehajtott műveletek száma;
  - a több, különböző típusú szereplő által közösen végrehajtott műveletek száma;
  - eltérő kategóriákba tartozó szereplő által végrehajtott műveletek száma.
- A HACS által végrehajtott interregionális együttműködési projektek száma.
- A HACS által végrehajtott transznacionális együttműködési projektek száma.
- A tudástranszferhez kapcsolódó műveletek száma, beleértve a fenntartható, gazdasági, társadalmi, környezeti és éghajlatbarát teljesítményre vonatkozó tanácsadást, képzést és tudáscserét.
- A termelői szervezetekkel, a helyi piacokkal, a rövid ellátási láncokkal és a minőségrendszerekkel kapcsolatos műveletek száma, beleértve a beruházások támogatását, a marketingtevékenységeket stb.
- A megújuló energia-termelési kapacitásokhoz kapcsolódó műveletek száma, beleértve a biomassza alapú energiatermelés kapacitásaihoz kapcsolódó műveleteket is.
- A környezeti fenntarthatósághoz, valamint az éghajlatváltozás mérséklésével és az ahhoz való alkalmazkodással kapcsolatos célok eléréséhez hozzájáruló műveletek száma a vidéki térségekben.
- A munkahelyteremtő műveletek száma.
- A vidéki vállalkozásokat – többek között a biomassza alapú gazdaság területén működő vállalkozásokat – támogató műveletek száma.
- Az intelligens falvakra vonatkozó stratégiákkal kapcsolatos műveletek száma.
- A szolgáltatásokhoz és az infrastruktúrához, többek között a széles sávú rendszerekhez való hozzáférést javító műveletek száma.
- A társadalmi befogadás területén végrehajtott műveletek száma.
- Az egyéb, eltérő kategóriákba tartozó műveletek száma.

10.1 Monitoring

A közös kereten belül végzett monitoring kulcsfontosságú információkkal szolgál a KAP végrehajtásáról. Az Európai Bizottság szorosan nyomon követi a mezőgazdasági piacok alakulását, a vidékfejlesztés terén jelentkező fejleményeket és a KAP forrásainak felhasználását.

1. Helyi felhívás előkészítése

Kérjük, hogy minden helyi felhívás tervezésekor térképezzék fel, milyen adatokat szeretnének mérni a felhívás kapcsán, valamint azt, hogy mely, a HFS-ben megadott indikátorhoz/indikátorokhoz járul hozzá. Ennek segítségével megadhatóvá válik az alapadatok típusa, szolgáltatásuk ideje. A paraméterezés határozza meg, hogy az adott felhívás milyen adatokat szolgáltat majd a kérelemadatok kapcsán.

2. A támogatási kérelmek benyújtásakor, illetve feldolgozásakor várt adatok

Igényelt támogatási összeg.

Új munkahelyek száma.

3. Monitoring

a, Beérkezett támogatási kérelmek száma.

Ellenőrzés ütemezése: folyamatos

Ellenőrzés adatainak forrása: központi rendszer (IIER) és a HACS saját adatbázisa.

Beszámoló készítése a Közgyűlésnek, tájékoztató a program előrehaladásáról évente minimum egy alkalommal.

b, Támogatott kérelmek száma.

Ellenőrzés ütemezése: folyamatos.

Ellenőrzés adatainak forrása: központi rendszer (IIER) és a HACS saját adatbázisa.

Beszámoló készítése a Közgyűlésnek, tájékoztató a program előrehaladásáról évente minimum egy alkalommal.

c, Lekötött források aránya.

Ellenőrzés ütemezése: folyamatos.

Ellenőrzés adatainak forrása: központi rendszer (IIER) és a HACS saját adatbázisa.

Beszámoló készítése a Közgyűlésnek, tájékoztató a program előrehaladásáról évente minimum egy alkalommal.

d, Új munkahelyek száma.

Ellenőrzés ütemezése: 2027. évtől évente, minden év elején összesítve az elmúlt év adatait.

Ellenőrzés adatainak forrása: a HACS saját adatbázisa.

Beszámoló készítése a Közgyűlésnek, tájékoztató a program előrehaladásáról évente minimum egy alkalommal.

e, Fejlesztéssel érintett vállalkozások száma.

Ellenőrzés ütemezése: folyamatos.

Ellenőrzés adatainak forrása: központi rendszer (IIER) és a HACS saját adatbázisa.

Beszámoló készítése a Közgyűlésnek, tájékoztató a program előrehaladásáról évente minimum egy alkalommal.

f, Fejlesztéssel érintett szervezetek száma.

Ellenőrzés ütemezése: folyamatos.

Ellenőrzés adatainak forrása: központi rendszer (IIER) és a HACS saját adatbázisa.

Beszámoló készítése a Közgyűlésnek, tájékoztató a program előrehaladásáról évente minimum egy alkalommal.

4. Ellenőrzések

A rendszer működése során alapvető elvárás, hogy biztosítani kell az elsődleges adatforrásokból származó adatok pontosságát:

- Formai ellenőrzés (megfelelő formátumú adat szerepel-e a mezőben)
- Logikai ellenőrzés (bizonyos összefüggések alapján vizsgálja az adatok megfelelőségét).

Ellenőrzés gyakorisága: folyamatos. Évente beszámolás a Közgyűlésnek.

10.2 Az indikátorok megadása

Indikátor neve	Indikátor leírása	Indikátor mértékegysége	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Képzésben, tanácsadásban, ismeretcsereben résztvevők száma	R.1 ^{PR} A teljesítmény javítása ismeretek és innováció révén: A fenntartható gazdasági, társadalmi, környezeti, éghajlattal és az erőforrások hatékonyságával kapcsolatos teljesítmény javítása érdekében tanácsadásban részesülő, illetve képzésben, ismeretcsereben vagy az európai innovációs partnerség KAP által támogatott operatív csoportjaiban részt vevő személyek száma	személyek száma							
Termelői csoportokban, termelői szervezetekben, helyi piacokon, rövid ellátási láncokban és minőségrendszerekben részt vevő gazdaságok száma	R.10 ^{PR} Az ellátási lánc szervezettségének javítása: A KAP keretében támogatott termelői csoportokban, termelői szervezetekben, helyi piacokon, rövid ellátási láncokban és minőségrendszerekben részt vevő gazdaságok aránya	gazdaságok száma							
Kiepipített megújuló energiatermelő kapacitás	R.15 A mezőgazdaságból, erdészetből, valamint egyéb megújuló forrásokból származó megújuló energia: Támogatott beruházások a megújulóenergia- termelés kapacitásbővítésébe, a biomassza-alapú energiák termelését is beleértve (kW)	kilowatt							
	Napelemes fejlesztések								
	Biomassza								
	Egyéb								

Új munkahelyek száma	R.37 Növekedés és munkahelyteremtés a vidéki térségekben: KAP-projektek keretében támogatott új munkahelyek (önfoglalkoztatás is, de a projekt kiépítéséhez szükséges munka nem)	teljes munkaidős egyenérték			1				
A KAP támogatással fejlesztett vidéki gazdaságok száma	R.39 A vidéki gazdaság fejlesztése: A KAP keretében nyújtott támogatással fejlesztett vidéki gazdaságok, köztük a biomasza alapú gazdaságok száma	gazdaságok száma							
A támogatott „okos falu” stratégiák száma	R.40 A vidéki gazdaság okos átmenete: A támogatott „okos falu” stratégiák száma	„okos falu” stratégiák száma							
A szolgáltatásokhoz és az infrastruktúrához jobb hozzáféréssel rendelkező vidéki lakosság száma	R.41 ^{PR} Összeköttetés teremtése Európa vidéki térségei között: A szolgáltatásokhoz és az infrastruktúrához a KAP-támogatásnak köszönhetően jobb hozzáféréssel rendelkező vidéki lakosság aránya	fő							
Rendezvényeken résztvevők száma + felzárkóztatási projektek érintettjeinek száma	R.42 A társadalmi befogadás előmozdítása: A társadalmi befogadást célzó, támogatásban részesülő projektekkel érintett személyek száma	fő							
Beszert eszközök száma	A projekt keretében beszerzett eszközök száma	db							
Fejlesztéssel érintett vállalkozások száma	Fejlesztéssel érintett vállalkozások száma	db			15	10			
Fejlesztéssel érintett önkormányzatok száma	Fejlesztéssel érintett önkormányzatok száma	db							
Fejlesztéssel érintett szervezetek száma	Fejlesztéssel érintett szervezetek száma	db			35	25			

Megvalósult rendezvények száma	A projekt keretében megvalósult rendezvények száma	db							
--------------------------------	--	----	--	--	--	--	--	--	--

11. Indikatív pénzügyi terv

a) A HFS fejlesztési forrásfelhasználásának ütemezése (millió Ft)

Sz.	Az intézkedések megnevezése	2023	2024	2025	2026	2027	Összesen	%
1.	Beruházó Vércse	0	50	200	30	0	280	50
2.	Közösségi Vércse	0	50	140	0	0	190	34
3.	Okos Vércse	0	30	50	8	0	88	16
4.	Vértes-Gerecse saját projekt		0	1	0	0	1	0
	Összesen	0	130	391	38	0	559	100

b) A HACS működési és animációs forrásfelhasználásának ütemezése (millió Ft)

	2023	2024	2025	2026	2027	Összesen
Működési költségek	0	40	40	40	34,6	154,6
Animációs költségek	0	3	3	3	3	12
Egyéb tervezett bevételek	0	0	0	0	0	0
Összesen	0	43	43	43	37,5	166,6

Mellékletek

1. számú melléklet: A HACS összetételének részletes bemutatása

HACS összetétele

A Vértes-Gerecse Vidékfejlesztési Közösség települési önkormányzatok, gazdasági társaságok, civil szervezetek, intézmények, magánszemélyek és őstermelők társadalmi szervezete. Működési területe a Magyar Köztársaság, azon belül elsődlegesen a Közép-Dunántúli Régió.

A Közösség a 11/2012. (II.29.) KIM 40. számú melléklete alapján a következő tevékenységeket végzi:

1. pontja szerinti kulturális tevékenység
4. pontja szerinti oktatási tevékenység
5. pontja szerinti kutatási tevékenység
9. pontja szerinti környezetvédelmi tevékenység
10. pontja szerinti településfejlesztési tevékenység
12. gazdaságfejlesztési és munkaügyi tevékenység
16. pontja szerinti nemzetközi tevékenység
19. pontja szerinti egyéb tevékenység:

- A vidéki területeken történő változások támogatása a gazdálkodási tevékenységek diverzifikálása és a gazdasági ágazatok fejlesztése, a foglalkoztatás elősegítése, az alapszolgáltatások javítása, beleértve az információs és kommunikációs technológiákhoz való helyi hozzáférést, és a vidéki területeket vonzóbbá tévő beruházások végrehajtása révén a gazdasági és társadalmi visszaesés és a vidék elnéptelenedése felé mutató tendenciák visszafordítása érdekében.
- Vidéki gazdaságra vonatkozó egyéb, helyi kezdeményezésen alapuló intézkedések bevezetése.
- A szélesebb értelemben vett vidéki gazdaságra és lakosságra irányuló intézkedések közötti területi koherenciát és szinergiát megerősítse a helyi stratégiákon keresztül.
- vidékfejlesztés és a helyi kezdeményezések segítése
- a helyi gazdaság- és szolgáltatások fejlesztésének segítése,
- értékvédelem, az egységes kultúrtáj megőrzésének, a kulturális értékek megmentésének és közvetítésének elősegítése, a néphagyományok őrzésének és ápolásának támogatása.

A Közösség székhelye: 2836 Baj, Petőfi u. 50.

Telephelye: 8092 Pátka, Vak Bottyán tér 4.

Tagság: 193 fő.

Elnökség: 11 fő

Felügyelő Bizottság: 3 fő

Tervezést Koordináló Csoport - 2023-27-es időszak 14 fő

1. intézkedés - önkormányzatok, civil szervezetek, egyházak:

Csabán Béla (Tardos Község Önkormányzata)

Sallai Mihály (Zámoly Község Önkormányzata)

Varga-Pekalics Patrícia (Sárkeresztesért Egyesület)

Bódis Jánosné (Vincze Imre Alapítvány a Gyermekekért és az Ifjúságért)

2. intézkedés – vállalkozások:

Kunkli Ferenc (Dad)

Lévai Ildikó (Csókakő)

Bán Beáta (Bazalt Kft., Naszály)

Szamos Boglárka (EngAge Ipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft., Vértesszőlős)

3. intézkedés - hátrányos helyzetű csoportok, rendezvény típusú, táborok, ún. soft intézkedések: Nagy Dániel (Pátka Község Önkormányzata)

Krähling János (Sárkeresztes Község Önkormányzata)

Orbán Péter (Szép Jelen Alapítvány)

4. intézkedés - natúrparkok:

Viszló Levente (Pro Vértess Nonprofit Zrt., Vértesi Natúrpark)

dr. Musicz László (Által-ér Szövetség, Gerecse Natúrpark)

Magyarics Gábor (Duna-Gerecse Nonprofit Kft.)

HACS tagság

A közösségi tagság keletkezése, megszűnése

A Község tagja korlátozás nélkül lehet minden olyan természetes és jogi személy, valamint ezek jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetei, akik az alapszabály rendelkezéseit magukra nézve kötelezőnek elfogadják, és kötelezettséget vállalnak a Község céljainak megvalósítása érdekében történő közreműködésre és a tagdíj megfizetésére.

A Község tagjainak felvétele vagy kérelmük elutasítása a Közgyűlés hatáskörébe tartozik. A tagfelvételi kérelemhez mellékelni kell legalább 2 tag írásos ajánlását. Az egyesületi tagság a belépési kérelemnek a közgyűlés általi elfogadásával keletkezik.

Az egyesületi tagság megszűnik a tag halálával, a jogi személy tag jogutód nélküli megszűnésével, kilépésével vagy kizárással illetve a Község megszűnésével. A kilépést írásban kell közölni az Elnökséggel. A tagsági viszony az írásbeli kérelem Elnökséghez benyújtásával egyidejűleg szűnik meg.

A Község tagjai belépéskor tagdíj fizetésére kötelesek. A tagdíjat a belépést követő legfeljebb 60 napon belül kell a tagoknak az Egyesület bankszámlájára befizetni.

A tagdíj mértéke:

önkormányzatok esetében 60 Ft/lakos/év

gazdálkodó szervezetek, egyéni vállalkozók esetében 5 000,- Ft/év;

civil szervezetek, nemzetiségi önkormányzatok, egyházak esetében 5.000,- Ft/év;

természetes személyek esetében 5 000,- Ft/év.

HACS döntéshozó testületének bemutatása

A HBB-t a Vértess-Gerecse Vidékfejlesztési Község legfőbb szerve, a közgyűlés választja meg egyszeri szótöbbséggel.

A HBB tagságában egyik szféra sem rendelkezhet a szavazatok 35%-át meghaladó hányaddal. Amennyiben egy HBB tag önkormányzati vezető (pl. polgármesteri) tisztséget is betölt más civil, vagy vállalkozói megbízatása mellett, akkor az arányok kialakítása és megállapítása során a közszférabeli tisztségét kell figyelembe venni.

A HBB 6 tagból áll.

HACS tervezett munkaszervezeti felépítése

A Munkaszervezet az Egyesület ügyviteli, adminisztratív szervezete, az Egyesület tevékenységét segítő iroda. Szervezeti felépítése, feladatai, létszáma az Egyesület tevékenységeihez igazodóan változó.

A Munkaszervezet munkáját a hivatal vezetőjeként a Munkaszervezet vezető irányítja. A Munkaszervezet vezető kiválasztásáról az Elnökség gondoskodik.

A Munkaszervezet dolgozói tevékenységüket munkaviszony keretében látják el. A munkáltatói jogkört az Munkaszervezet vezető gyakorolja.

A munkaszervezet munkatársainak számát 3-4 főre tervezzük a 2023-27-es időszakra.

A munkaszervezet által ellátott feladatok: kérelemkezelés, projektgenerálás, projektmenedzsment, tájékoztatás, nyilvánosság biztosítása, egyesületi működéssel kapcsolatos feladatok ellátása.

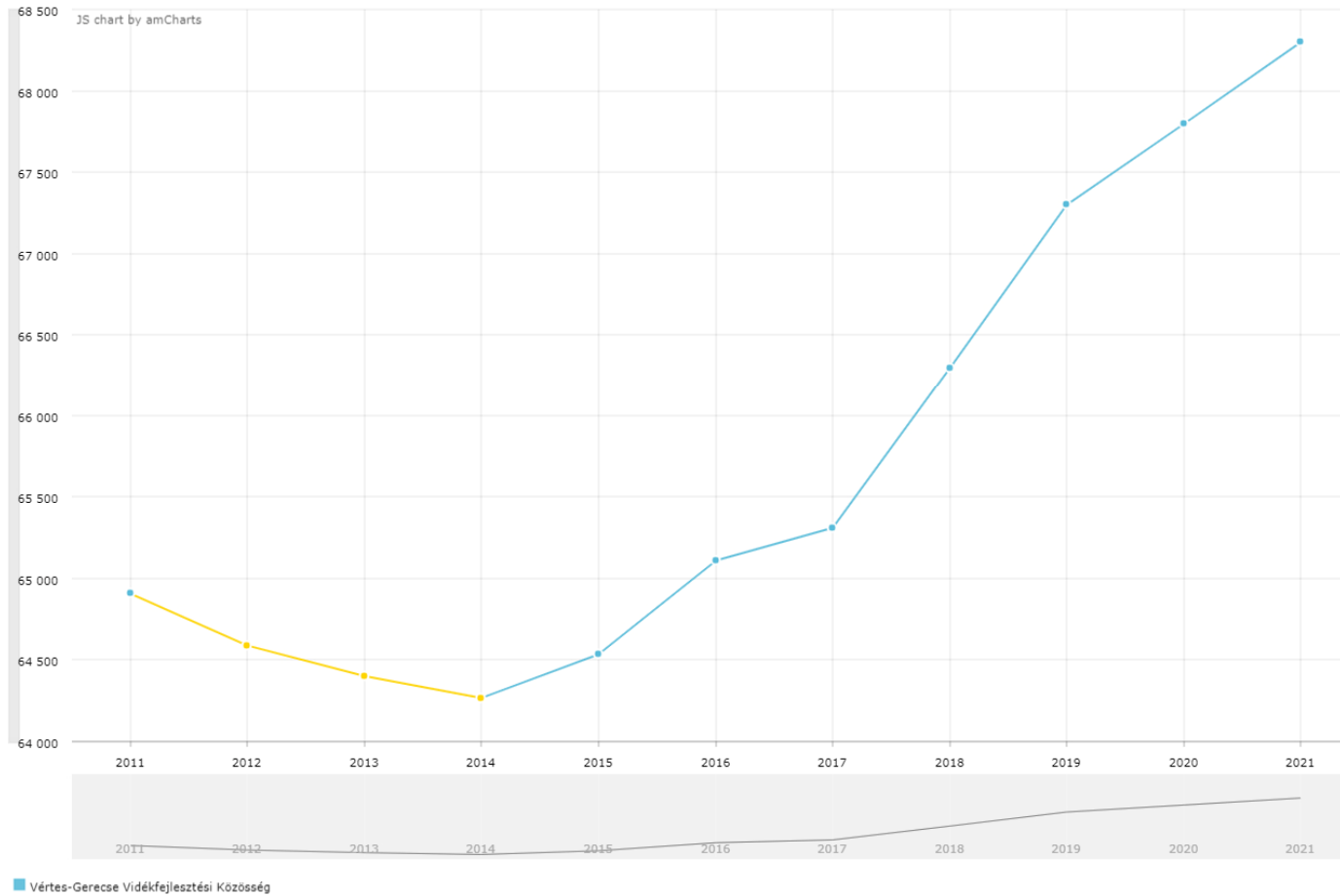
A Vértes-Gerecse Vidékfejlesztési Közösség irodája Tatán található.

Vértes-Gerecse Vidékfejlesztési Közösség

Lakónépesség (dec. 31.) (fő)

Adatgazda: Központi Statisztikai Hivatal (KSH)

(c) 2023 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TEIR-rel.

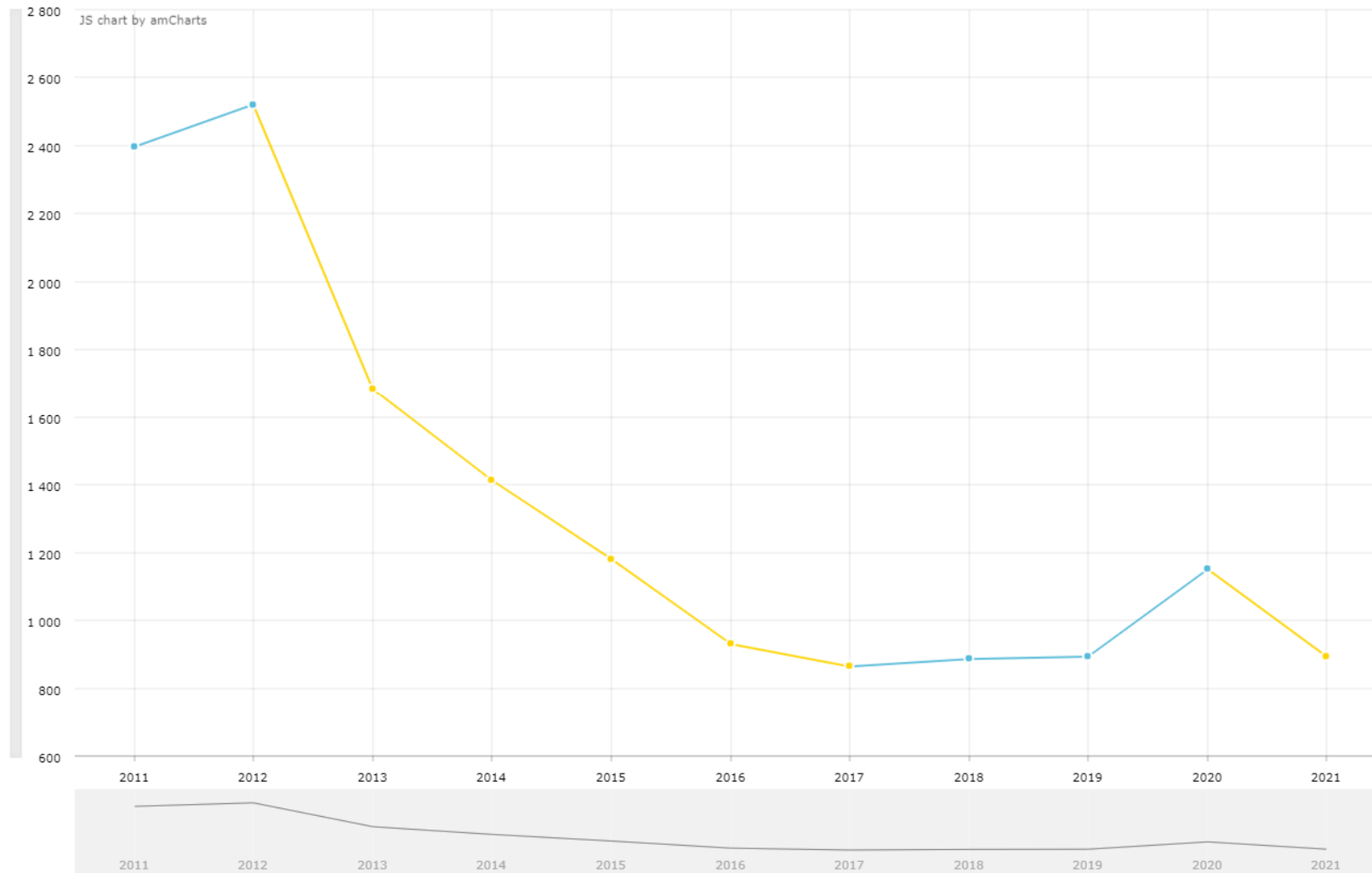

Vértes-Gerecse Vidékfejlesztési Közösség

Nyilvántartott álláskeresők összesen (fő)

Adatgazda: Központi Statisztikai Hivatal (KSH)

(c) 2023 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TEIR-rel.

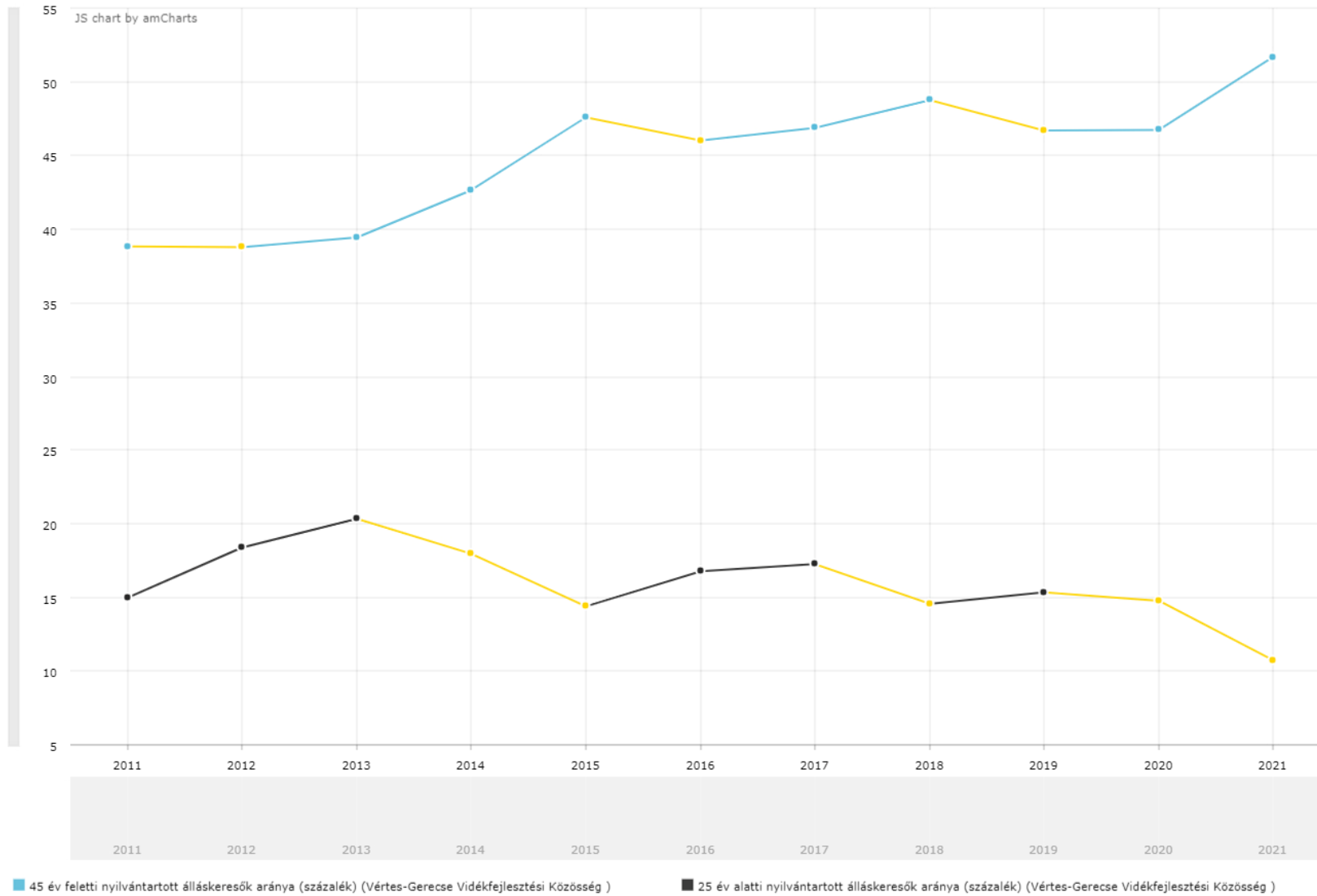

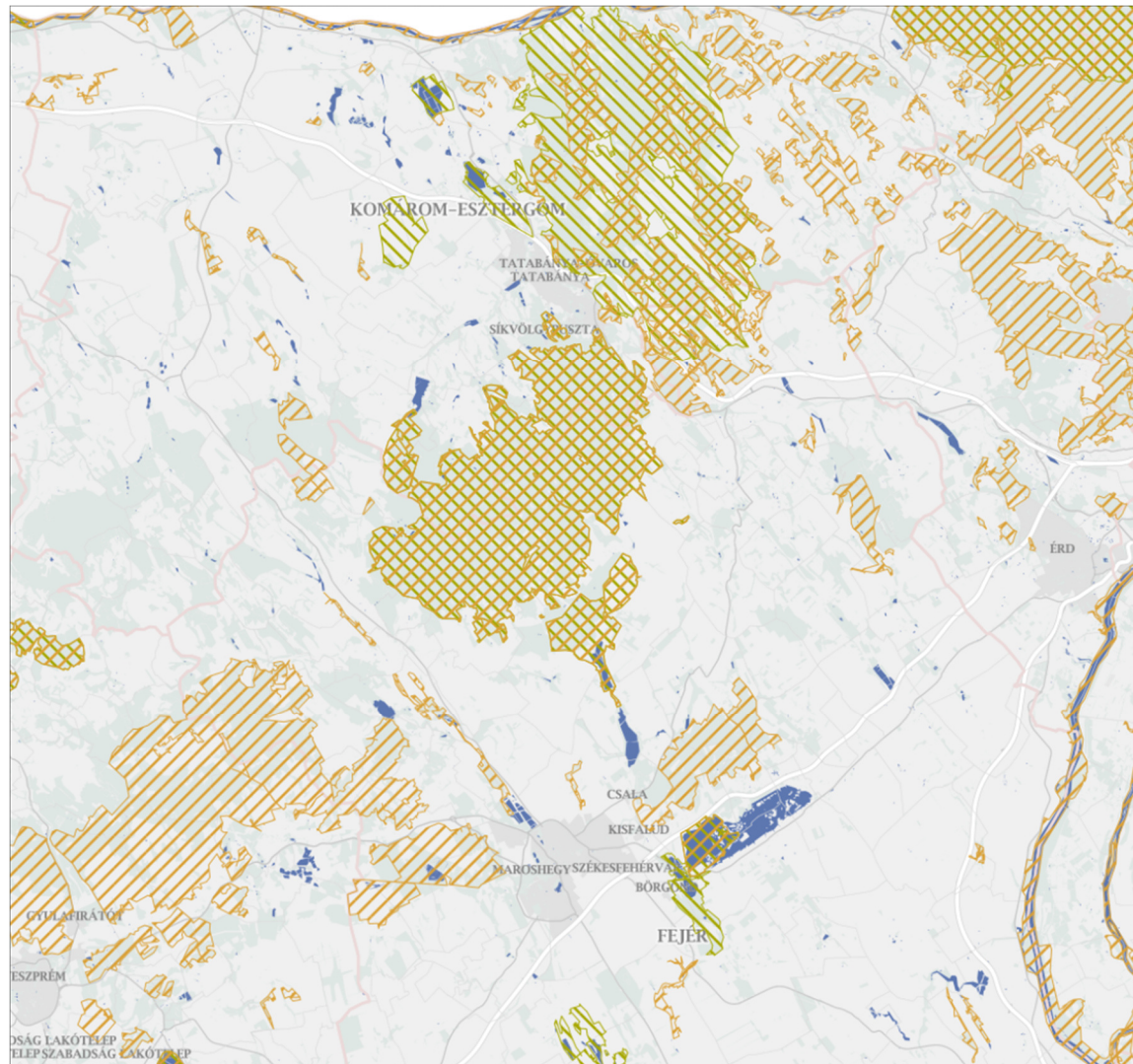
■ Vértes-Gerecse Vidékfejlesztési Közösség

Összevont diagram

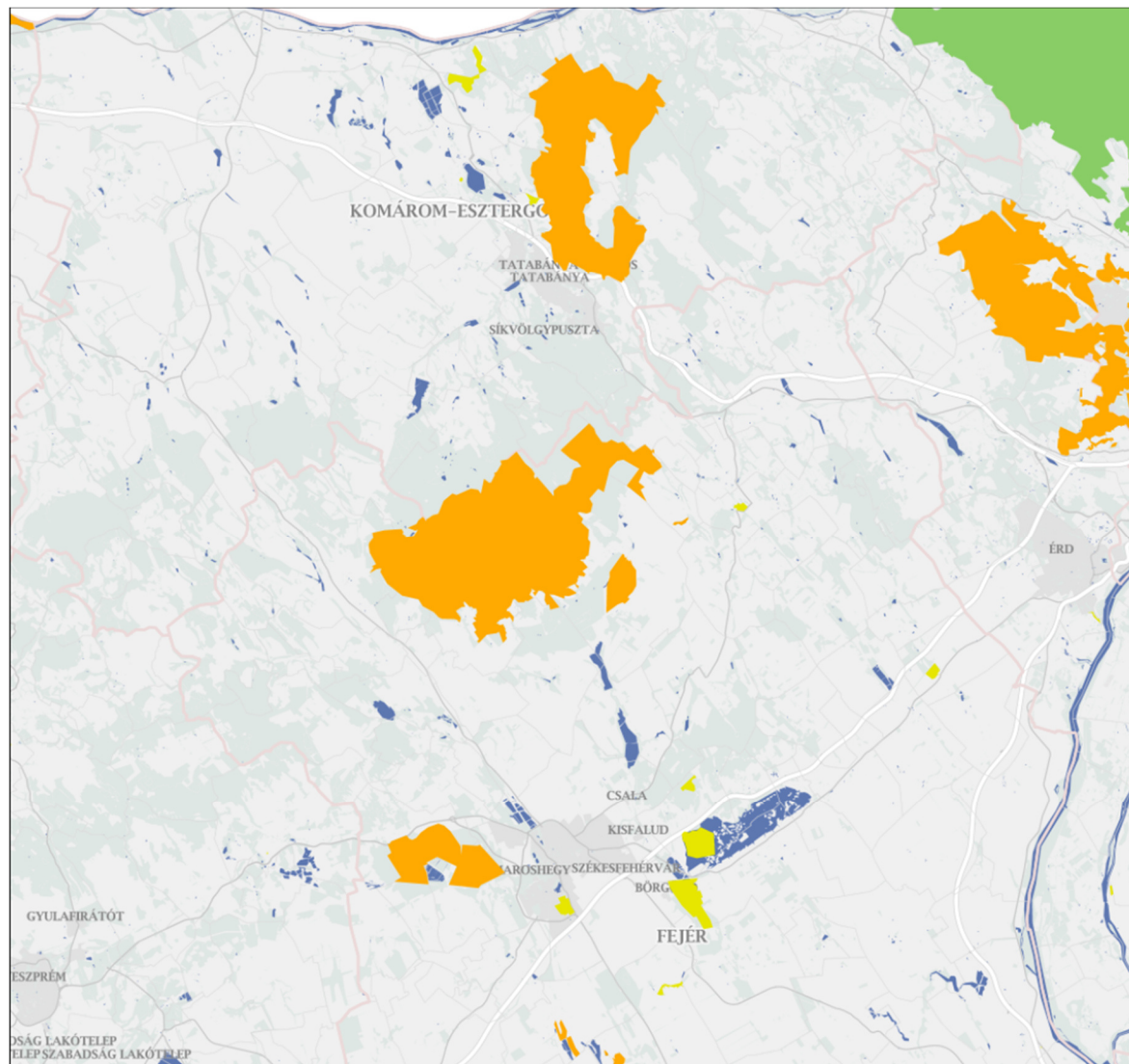
Adatgazda: TEIR mutatók

(c) 2023 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TEIR-rel.

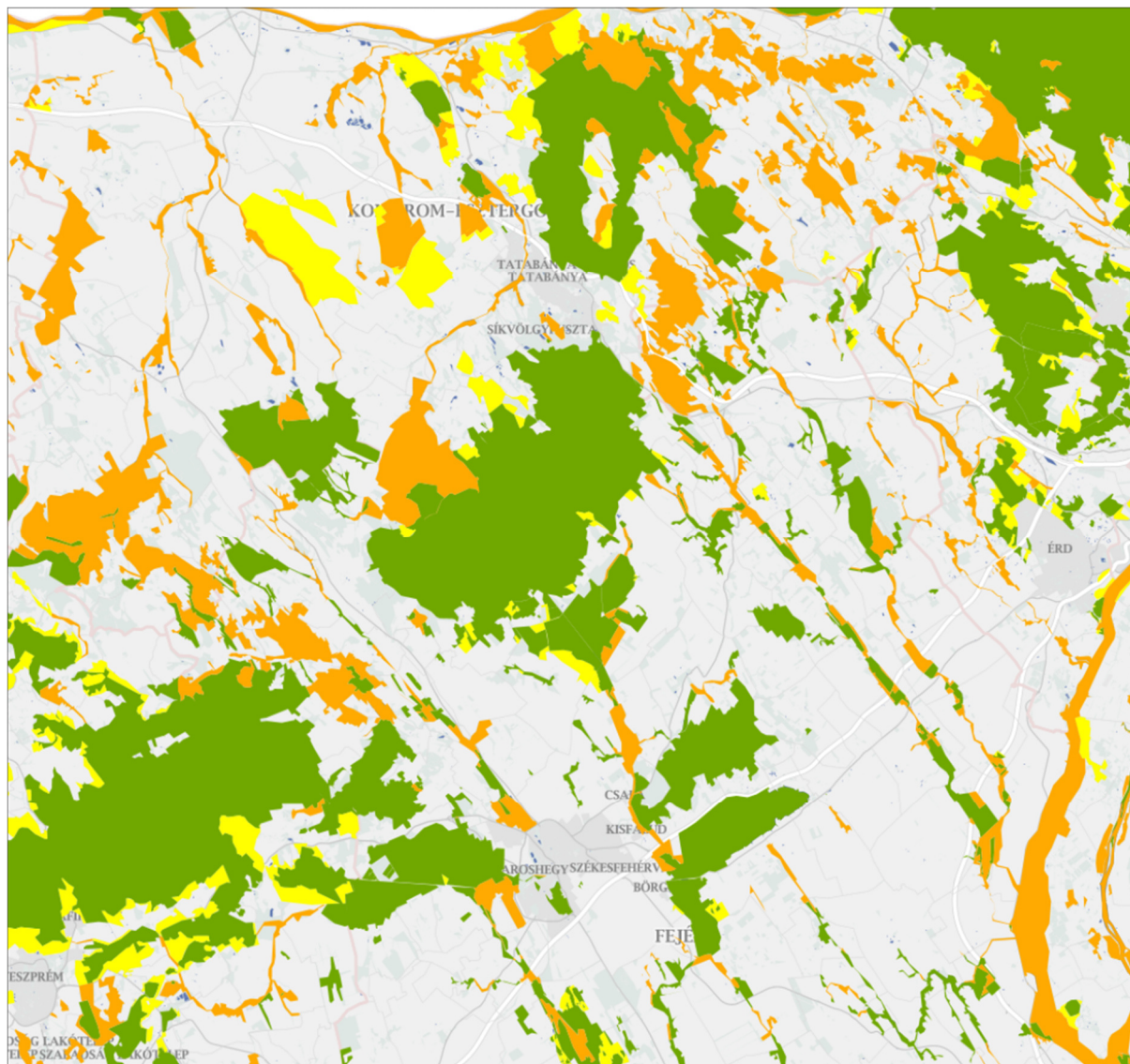

Natura 2000 területek a Vértesszőlős-Vécs-Komárom-Esztergom Vidékfejlesztési Közösség területén

Védett természeti területek a Vértesszőlő-Érd Vidékfejlesztési Közösség területén

Nemzeti ökológiai hálózatok a Vértesszékelyi Vidékfejlesztési Közösség területén